

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlının 100 illik yubileyi qeyd ediləcək

Prezident İlham Əliyev yanvarın 28-də İsmayıl Şıxlının 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda bildirilir ki, 2019-cu ilin mart ayında Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, istedadlı nasir, tanınmış ədəbiyyatşünas, pedaqoq və ictimai xadim, Xalq yazıçısı İsmayıl Qəhrəman oğlu Şıxlının anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

İsmayıl Şıxı koloritli xarakterlər və yüksək məənəvi-ədəbi keyfiyyətlərə malik surətlərlə zəngin yaradıcılığı ilə Azərbaycan xalqının bədii fikir salnamasına yeni parlaq səhifə yazmış söz ustalarındandır. Ədibin məşhur "Dəli Kür" romanı ictimai sürdə döndüşə və özünüdərkə yol açan mühüm ədəbi-mədəni hadisə kimi qiymətləndirilmişdir. Sənətkarın klassik irsin ənənələrini davam etdirməklə və folklor xəzinəsindən bəhrələnməklə meydana gətirdiyi əsərlərdə dərin həyat fəlsəfəsi öz dolğun ifadəsini tapmışdır. Üslubun mükəmməlliyi, bədii dilin obrazlılığı, daxili aləmin təsvirinin genişliyi və alvanlığı İsmayıl Şıxı nəsinə xas olan səciyyəvi cəhətlərdir. Tələyüklü məsələlərə münasibətdə daim vətəndaş ziyalı mövqeyi nümayiş etdirmiş İsmayıl Şıxlının fəaliyyəti bütövlükdə azərbaycançılıq məfkurəsinə sədaqətin və ənənəvi dəyərlərə ehtiramın bariz nümunəsidir.

Sərəncamda Mədəniyyət Nazirliyinə və Təhsil Nazirliyinə, Yazıçılar Birliyinin təkliflərini nəzərə almaqla, müasir Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafı naminə təqdirəlayiq xidmətlər göstərmiş Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirmək tapşırılıb.

Mədəniyyət sahəsində müasirləşmə getməli, sistem təkmilləşdirilməlidir

Əhəli ilə müəmmadi görüşlər yerlərdə mədəni inkişafatə tekan verir. Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev bu fikri Xızı şəhərində vətəndaşların qəbulundan sonra mətbuata açıqlaməsində bildirib. Qeyd edib ki, keçirilən görüşlərdə müasir tələblərə cavab verən mədəni xidmətlərin təşkil olunması, müəssisələrin fəaliyyətinin günün tələblərinə uyğun qurulması kimi məsələlər daha çox qaldırılır.

Əbülfəs Qarayev bu xüsəsdə Prezident İlham Əliyevin yanvarın 15-də imzaladıqı "Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin strukturunu və idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" fərmanının əhəmiyyətini vurğulayıb. Bildirib ki, fərman mədəniyyət sahəsində müasir sistemin qurulması, mədəni xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi, mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyətinin optimallaşdırılması nəzərdə tutulur: "Sözsüz ki, bu sahədə çalışan insanların işsiz qalmamasını da təmin etməliyik. Bizim üçün insan faktoru əsas olaraq qalır. Eyni zamanda müasirləşmə getməli, sistem təkmilləşdirilməlidir".

səh. 4

"Balaca şahzadə" Musiqili teatrın səhnəsinə çıxacaq

Fevralın 21-də Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında Antuan de Sent-Ekzüperinin "Balaca şahzadə" əsərinin motivləri əsasında eyniadlı təmsəlinin premyerası olacaq. Beynəlxalq layihə kimi hazırlanan iki hissəli bu şou-təməşə ana dilimizdə səslənəcək ilk müziklidir.

Süjet xəttində Balaca şahzadənin müxtəlif planetlərə səyahətləri obrazlı şəkildə təsvir olunur. Təməşanın qeyri-adi səhnə tərtibatı var. Arxa fonda iri monitorlarda göstərilən animasiyalar aktyorların və balet artistlərinin sinxron şəkildə canlandırdığı gözəl ifaları dolğun şəkildə tamamlayacaq.

səh. 7

Sarı simin kəntil nəğməsi - 40 ilin sənət hesabı

səh. 3

Mütəfəkkir şairin söz işığı

Milli Kitabxanada "Nəsimi ili"nin ilk sərgisi açılıb

Yanvarın 29-da M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında "İmadəddin Nəsimi - 650" adlı sərginin açılışı keçirildi. Sərgi Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxananın birgə təşkilatlığı ilə Prezident İlham Əliyevin "Böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" və "Azərbaycan Respublikasında 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi haqqında" sərəncamlarına əsasən təşkil edilib.

Mərasimdə Mədəniyyət Nazirliyinə və Təhsil Nazirliyinə, Yazıçılar Birliyinin təkliflərini nəzərə almaqla, müasir Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafı naminə təqdirəlayiq xidmətlər göstərmiş Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirmək tapşırılıb.

Milli Kitabxananın direktoru Karim Tahirov çıxış edərək "Nəsimi ili" çərçivəsində təşkil olunan ilk sərginin əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb: "Nəsiminin ilk dəfə yubileyinin ölkmədə keçirilməsinin təşəbbüsünü ulu öndər Heydər Əliyev olub.

Bu gün o ənənə uğurla davam etdirilir. "Nəsimi ili" bunun əyani göstəricisidir. Bugünkü gənc nəsil Nəsimini daha yaxından tanıyacaq, onun haqqında kitablar, elmi əsərlər yazılacaq və gələcək nəsillər də bundan bəhrələnsinlər".

Tədbirdə çıxış edən mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Prezident İlham Əliyevin "Nəsimi ili"

ilə əlaqədar sərəncamının bu böyük şəxsiyyətin yaradıcılığını, xalqımızın ədəbi-mədəni irsə tarixinə verdiyi böyük töhfələri yənidən dərk və təhlil etmək üçün fürsət yaratdığını dedi: "Ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1973-cü ildə Nəsiminin 600 illik yubileyinin UNESCO səviyyəsində qeyd edilməsi Azərbaycan mədəniyyəti tarixində

əhəmiyyətli hadisəyə çevrilmişdi. O vaxt Bakıda Nəsimiyə heykəl qoyuldu. Müəllifi Tokay Məmmədov olan həmin heykəl bu gün şəhərimizin ən gözəl yerlərindən birində ucalır. Eyni zamanda böyük mütəfəkkirə həsr olunan film çəkilib, elmi tədqiqatlar aparılıb, kitablar çap edilib".

davamı səh. 2-də

Mehdi Məmmədov ömrünün səhifələri

Yanvarın 28-də Teatr Xadimləri İttifaqında (TXİ) böyük rejissor, aktyor, teatrşünas, SSRİ Xalq artisti, Azərbaycan Dövlət mükafatı laureatı, professor Mehdi Məmmədov (1918-1985) həsr olunmuş "Ömrün səhifələri" kitabının təqdimat mərasimi keçirildi.

Tədbiri giriş sözü ilə açan TXİ-nin sədr müavini, Xalq artisti Hacı İsmayilov dedi ki, Mehdi Məmmədov haqqında kitabın təqdimat mərasimi təsadüfən bu günə salınmayıb. 28 yanvar onun anım günüdür. Mehdi Məmmədovun Azərbaycan mədəniyyətində yerindən, tarixi rolundan danışan Hacı müəllim çıxış

üçün ilk sözü ittifaqın sədri, Xalq artisti, professor Azərpəşə Nəmatova verdi.

Azərpəşə Nəmatov Mehdi Məmmədovun ondan ötrü həm müəllim, həm əmi, həm dost, həm də dostu Elçinin atası kimi əziz olduğunu söyləyərək xatirələrini danışdı. Həmin xatirələrdə zəhərin çox zəhmli, qəradinnəz kişi təsiri bağışlayan Mehdi müəllimin mülayim xasiyyəti, dənizi çox sevan, öz təməşalarının məşğ prosesində tələbələrini fikrinə qulaq asan, onların yaradıcılığını təhəssilərinə başa vurduqdan sonra da izləyən, tövsiyələri onlardan əsirgəməyən sayğıkeş insan kimi canlandı.

davamı səh. 4-də

Bakıda ilk dəfə - İtaliya-Azərbaycan film festivalı

Paytaxtımızda kino və ümumilikdə sənət adına bir ilk yaşanır. Yanvarın 25-də Nizami Kino Mərkəzində İtaliya-Azərbaycan film festivalı başlandı. Açıqlıdan öncə İtaliyalı qonaqlar media təmsilçiləri ilə görüşdülər.

Ele ilk dəqiqələrdən bu görüşün maraqlı olacağı belli idi. Çünki çox zaman İtaliyalı azərbaycanlıları bir-birinə bənzədirlər. Bu həm də iki xalqın istiqanlı olması ilə əlaqəndir. Bakı və Neapol qardaşlaşmış şəhərlər olduqları kimi, İtaliyan kinematografçıların mətbuat nümayəndələri ilə görüşləri də isti və çox səmimi bir atmosferdə keçdi.

Mətbuat konfransını Mədəniyyət Nazirliyi Kinematografiya şöbəsinin böyük məsləhətçisi Almaz Sultanzadə açaraq festival haqqında məlumat verdi. Bildirdi ki, festival Mədəniyyət Nazirliyi, "Imago Group", "United Cultures" və "Sandro Teti Editore" film istehsalı şirkətlərinin birgə dəstəyi ilə reallaşır. Layihə İtaliya və Azərbaycan kino sənayesinin keçmiş, bu günü və gələcəyini təbliğ etmək məqsədi daşıyır. Qeyd edildi

ki, İtaliyanın Azərbaycandakı səfirliyi, Nizami Kino Mərkəzi və "The Landmark" tərəfindən dəstəklənən festival çərçivəsində ümumilikdə 15 müasir film nümayiş olunacaq.

Sonra nazirliyin rəsmisi festivalda iştirak etmək üçün Bakıya təfərrüatlı İtaliyan kinematografçıları mətbuat nümayəndələrinə təqdim etdi.

davamı səh. 3-də

İgid pilotun "Əbədiyyətə uçuş"u

Yanvarın 28-də Milli Aviasiya Akademiyasında (MAA) Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Viktor Seryogina həsr edilmiş "Əbədiyyətə uçuş" sənədli filminin təqdimatı keçirildi. Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə reallaşan "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları" silsiləsinin dördüncü ekran əsəri "Səlamətim" studiyasında ekranlaşdırıldı.

Tədbir Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Hava Yolları və Milli Aviasiya Akademiyasının təşkilatlığı ilə gerçəkləşdi.

Dövlət himni səsləndirildikdən sonra MAA-nın tədris işləri üzrə prorektor, Ədalət Səmədov tədbir iştirakçılarını təhsil ocağının rektoru, akademik

Arif Paşayevin adından salamladı və qəhrəman təyyarəçilər haqqında filmin tələbələr qarşısında nümayiş təşəbbüsünə görə təşəkkürünü bildirdi.

davamı səh. 5-də

İstiqlal nəğməsinə təşə şair

Ötən əsrin altmışıncı illərində Rəşad Rza Azərbaycan ədəbiyyatı üçün tam yeni olan və modern assosiasiyalar üzərində qurulmuş «Rənglər» silsiləsini yazdı.

Bu silsilə cəmiyyətdə birmənalı qarşılanmadı, köhnə düşüncəli insanlar bu şeirləri mənasız söz yığımına bənzədirlər, yeni düşüncəli yaradıcı insanlar isə bu əsərdən vəcdə gəldilər, orada ki yeni assosiativ duyuma heyran oldular...

Bu hadisədən əlli il qabaq, əsrin əvvəllərində İrəvan şəhərinin qənbər döşəməsi dar küçələriylə ağır-ağır addımlayan və addımlıdıqca divarların dibində otubur nərd atan köhnə içərişəhərliləri öz ayaqbaqlarının tağıltılısıyla dikişdirdən Səməd Mənsur isə bütün dünyaya "rəng" dedi.

səh. 6

Bakıda keçiriləcək müləbər tədbirlərlə bağlı UNESCO-nun Katibliyində müzakirələr aparılıb

səh. 4

Noqay çəlinin hüznü səsi - Kadriye Təmirbulatova

səh. 8

Regionların 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı təsdiq edilib

Prezident İlham Əliyev yanvarın 29-da "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında fərman imzalayıb.

Fərmanda vurğulan ki, regionların inkişafı ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən davamlı sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsidir. Bu sahədə qəbul və icra edilmiş dövlət proqramlarında, habelə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə tədbirlərə bağlı sərəncamlarda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası ölkədə qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafına, regionlarda kommunal xidmətlərin və sosial infrastruktur təminatının keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, sahibkarlıq mühitinin daha da yaxşılaşdırılmasına, investisiya qoyuluşunun artmasına, yeni müəssisələrin, iş yerlərinin açılmasına və nəticədə, əhəlinin məşğulluğunun artırılmasına və yoxsulluq səviyyəsinin azaldılmasına təkan verib.

Dövlət proqramlarının icra olunduğu 2004-2018-ci illər ərzində ümumi daxili məhsul 3,3 dəfə, o cümlədən qeyri-neft sektoru üzrə 2,8 dəfə, sənaye üzrə 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatı üzrə 1,7 dəfə artıb. Bu müddətdə həyata keçirilmiş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində ölkədə 1,5 milyonu daimi əməkdaş 2 milyondan çox yeni iş yeri, 100 mindən çox müəssisə yaradılıb, işsizlik 5 faizə, yoxsulluq səviyyəsi isə 5,1 faizə enib. Dövlət proqramları çərçivəsində görülmüş genişmiqyaslı işlər regionların qarşısındakı illərdə də inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradıb.

Fərmanda "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" ilə bağlı müvafiq nəzirlərə tapşırıqlar verilib.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etmək tapşırılıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda regionların sosial-iqtisadi inkişafı üzrə dövlət proqramları 2004-cü ildən icra olunur. Yeni təsdiq edilən sənəd bu sahədə sayca dördüncü dövlət proqramıdır.

Qara Qarayevin ev-muzeyində xatirə tədbiri

Fevralın 4-də dünya şöhrətli Azərbaycan bəstəkarı, Dövlət mükafatı laureatı, SSRİ Xalq artisti, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Qara Qarayevin ev-muzeyində xatirə tədbiri keçiriləcək.

Tədbir bəstəkarın anadan olmasının 101-ci ildönümü (5 fevral) münasibətilə Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin təşkilatçılığı ilə reallaşacaq.

Tədbirdə sənətkarın həyat və yaradıcılığında ibarət fotosərgi nümayiş olunacaq, musiqi mədəniyyətimizin inkişafında xidmətlərindən söz açılacaq. Bəstəkarın əsərlərindən ibarət konsert proqramı təqdim ediləcək.

Görkəmli şair Səməd Mənsurun 140 illiyi qeyd olunacaq

Mədəniyyət Nazirliyi, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə görkəmli şair Səməd Mənsurun 140 illiyinə həsr olunmuş "Həpsi rəngidir" adlı ədəbi-bədii tədbir keçiriləcək.

Tədbir yanvarın 31-də, sənətkarın doğum günündə Bakı şəhəri Suraxanı rayonu Əmircan qəsəbə Mədəniyyət evində təşkil olunacaq. Tədbirdə Səməd Mənsurun şeirləri səsləndiriləcək, incəsənət uşaqlarının ifasında şairin sözlərinə bəstələnmiş mahnılar ifa ediləcək.

Həmçinin Azərbaycan Milli Kitabxanasının nəşr etdirdiyi "Səməd Mənsur. Bibliografiya", Yadigar Əsgərovanın "Səməd Mənsur. Həyatı və yaradıcılığı" və Nizami Cəfərovun Türkiyədə qatılan "Səməd Mənsurun şiiri" kitablarının təqdimatı keçiriləcək.

Rəsulzadənin anadan olmasının ildönümü ilə bağlı sərgi

AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanası (MEK) Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin banisi, görkəmli siyasi xadim Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin anadan olmasının 135-ci ildönümü ilə bağlı sərgi təşkil edib.

Sərgidə M.Ə.Rəsulzadənin müəllifi olduğu və onun haqqında yazılmış, MEK fondlarında saxlanılan kitablar nümayiş etdirilir. Onların arasında M.Ə.Rəsulzadənin "Mektublər, səfərlər", "Azərbaycan şairi Nizami", "Qafqaz türkləri", "Çağımızın Səyavuşu", "Milli birlik", "Panturizm. Qafqaz sorunu" əsərləri, eləcə də "M.Ə.Rəsulzadə", "Cümhuriyyət qurucuları", "M.Ə.Rəsulzadə və ana dilimiz", "M.Ə.Rəsulzadə (1884-1955)", "İstanbulda diplomatik görüşlər (1918-1919-cu illər)", "M.Ə.Rəsulzadə (bibliografiya)" və başqa kitablar yer alıb.

Cəfər Cəbbarlının yubileyinə həsr olunmuş dəyirmi masa

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Yasamal rayon MKS-nin 3 sayılı kitabxana filialında görkəmli dramaturq, yazıçı, şair Cəfər Cəbbarlının 120 illik yubileyi ilə əlaqədar dəyirmi masa keçirilib.

158 nömrəli mərkəzi kitabxana şağirdlərinin iştirak etdiyi tədbirdə filialın müdiri Arzu Xudayarova əldin zəngin yaradıcılığının şöhbət açdı, onun ədəbiyyatımıza, mədəniyyətimizə verdiyi töhfələrdən danışdı. Dramaturqun "Sevil" və "Almaz" pyeslərindən səhnələr göstərilib. Şagirdlər Cəfər Cəbbarlının "Ölkəm" və "Mən bir solmaz yarpağam ki..." şeirlərini söyləyiblər.

Türkiyə ilə mədəni əlaqələrin inkişafı müzakirə edilib

Azərbaycanın İstanbuldakı baş konsulu Məsim Hacıyev İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsinin Mədəniyyət şöbəsinin müdiri Rıdvan Duranlı görüşüb.

Görüşdə ölkələrimiz arasında mədəni əlaqələrin daha da dərinləşməsi istiqamətində müzakirələr aparılıb. Birgə layihələrin icrası ilə bağlı təşəbbüslər müzakirə olub.

Qeyd edək ki, hazırda İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsinin teatrında Hüseyn Cavidin "İblis" əsərinin tamaşası hazırlanır. Tamaşanın mart ayında təqdim olunması nəzərdə tutulub.

əvvəli səh. 1-də

Nazir vurğuladı ki, ötən illər ərzində Nəsiminin adı nəinki ölkəmizdə, eləcə də beynəlxalq arenada uca tutulub, dünya ictimaiyyəti də onun yaradıcılığı ilə tanış olub: "Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın qayğısı ilə 2017-ci ilin may ayında Parisdə, UNESCO-nun baş qərargahında Nəsiminin vəfatının 600 illiyi qeyd olub. Ötən il Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə ölkəmizdə ilk dəfə Nəsimi – poeziya, incəsənət və mədəniyyət festivalı keçirildi. Festivalda çoxsaylı ölkələrdən ədiblər, alimlər və tədqiqatçılar iştirak edirdi. Bu festival Nəsimi irsinin öyrənilməsi və dünyaya təqdimatı ilə yanaşı, ölkəmizin də təbliği yeni imkanlar açdı. "Nəsimi il" xalqımızın mədəniyyəti və mədəniyyəti ilə birləşə əlaqədirdi. Biz bu il üçün tədbirlər planı hazırlamışıq. İlk addımı burada başlayırıq".

Əbülqasım Qarayev bu il həm ölkəmizdə, həm də xaricdə müxtəlif tədbirlərin, sərgilərin, ədəbi-bədii axşamların təşkilatçılığı, kitabların nəşrinin nəzərdə tutulduğunu diqqətə çatdırı: "Həzrətə açılışına toplaşdığımız Nəsiminin əsərlərindən ibarət kitab sərgisi və "Nəsimi – 650" daimi qüsbəsinin yaradılması bu qəbildən olan ilk tədbirlərdəndir. Burada çoxsaylı maraqlı materiallar toplanıb. Bu nəşr nümunələri və arxiv sənədləri həm mütəxəssislər, həm də kitabxanaların oxucuları üçün maraqlı olacaq".

Milli Məclisin deputatı, akademik Nizami Cəfərov qeyd etdi ki, "Nəsimi il"ndə bu böyük mütəfəkkiri dərk edərək öz coğrafiyamızla yanaşı, bütün dünyada təbliğ etməliyik:

zın içində ən çox fəlsəfi, poetik və "mən"li olan şairdir. Onun yaradıcılığında həm özünün şəxsiyyəti, ideologiyası, həm də dili və milli mənliyi dayanır".

yanışması və Prezident İlham Əliyevin bu sərəncamı Azərbaycanın tarixi şəxsiyyətlərinin tanınması, oxunması və səmənəyi təlqin edir. "Nəsimi il" ölkəmizin

Mütəfəkkir şairin söz işığı

"Nəsimi il" ölkəmizin və mədəniyyətimizin daha geniş miqyasda tanınmasına vasilə olacaq

"Bütün dünyanın dilində danışan Nəsiminin dili, həm də bizim ana dilimizdir. Nəsimi şairlərimizi"

Milli Məclisin deputatı Qənirə Paşayeva bildirdi ki, ulu öndər Heydər Əliyevin Nəsimi ilə bağlı

və mədəniyyətimizin daha geniş miqyasda tanınmasına vasilə olacaq.

AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, akademik Teymur Kərimli, filologiya elmləri doktoru, Əməkdar elm xadimi, professor Qəzənfər Paşayev, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi İlqar Fəhmi və digər çıxış edənlər "Nəsimi il"nin önəmindən, böyük mütəfəkkir şairin zəngin yaradıcılıq irsindən bəhs etdilər.

Sonra qonaqlar Milli Kitabxananın foyesində açılmış "İmaddənin Nəsimi – 650" adlı sərgi ilə tanış oldular. 300-dək qap nümunəsinin yer aldığı sərgidə Nəsiminin əlyazmaları, daşbasma üslulu ilə ərsəyə gəlmiş kitabları, əsərləri

Fariz HÜSEYNOV

"Tarixə və ənənəyə toxunuş"

Xalqa Muzeyində görmə qabiliyyəti məhdu olan insanlar üçün layihə

Azərbaycan Xalqa Muzeyinin növbəti beynəlxalq layihəsi – "Tarixə və ənənəyə toxunuş" ekspozisiyası görmə qabiliyyəti məhdu olan insanlar üçün nəzərdə tutulub.

Fevralın 1-də açılışı keçiriləcək sərgi ölkəmizdə bu sahədə ilk sosial layihədir. Mədəniyyət Nazirliyi, Xalqa Muzeyi və "Azersun Holding" şirkətlər qrupunun təşkilatçılığı ilə hazırlanan Azərbaycan-Türkiyə birgə sərgi layihəsi bir ay – martın 1-dək davam edəcək. Layihə ASAN Radio, ASAN Könüllülük Məktəbi və "British Council"ün dəstəyi ilə keçirilir.

Layihənin əsasını Türkiyənin GEA ("Ana torpaq") Arama, Xiləsmə, Ekoloji və İnsan Yardım Təşkilatının səyyar sərgisi təşkil edir. Sərgi bir çox ölkələrdə nümayiş etdirilib.

Ekspozisiyada 15 əşya – dünya muzeylərinin məşhur eksponatlarının surətləri: gips miniatür, qədim yunan alimləri və mifik qəhrəmanların kiçik büstləri yer alıb. Azərbaycan Xalqa Muzeyi öz növbəsində layihənin Ənənəvi texnologiya şöbəsinin toxucular tərəfindən xüsusi olaraq bu sərgi üçün hazırladığı xalça nümunələri ilə tamamlayacaq. Hər bir xalça nüvünün toxunuş müxtəlifliyini görmə qabiliyyəti məhdu olan insanlar təqdimatı (toxunma) üsulu duya biləcəklər. Bundan əlavə, bütün eksponatları xüsusi audiodizayn və Brayl əlifbası ilə yazılmış materiallar əlavə olunacaq. Həmin audiodizayn və materiallar Azərbaycan və ingilis dillərində təqdim ediləcək.

Sərgi çərçivəsində görmə qabiliyyəti məhdu olan insanlar üçün xovlu və xovsuz xalçaların toxunması və makrame üzrə ustad dərsləri də təşkil olunacaq.

"Məhəbbət əfsanəsi" yenidən Sankt-Peterburq səhnəsində

Fevralın 16-da Sankt-Peterburq Dövlət Akademik Mariinsk Teatrında SSRİ Xalq artisti Arif Məlikovanın "Məhəbbət əfsanəsi" baletini nümayiş etdirəcək.

Teatrın saytında verilən məlumata görə, səhnə əsərində Fərhadın partiyasını Azərbaycanın Əməkdar artisti Timur Əsgərov ifa edəcək.

"Məhəbbət əfsanəsi" baletinin dünya premyerası 1961-ci il martın 23-də Leningrad Opera və Balet Teatrında (indiki Sankt-Peterburq Dövlət Akademik Mariinsk Teatrı) rəqləşib. Gözəl musiqi və parlaq xoreografiya (bələtməystr Yuri Qriqoroviç) bu baleti daim arzulanan repertuar əsərlərindən birinə çevirib.

T.Əsgərov 2008-ci ildə Bakı Xoreografiya Akademiyasını bitirib, Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında, Ukrayna Milli Akademik Opera və Balet Teatrında çalışıb. 2011-ci ildən Mariinsk Teatrının truppasında fəaliyyət göstərir.

"Aşq Ədalət - 80" kitab sərgisi

Milli Kitabxanada Əməkdar incəsənət xadimi Aşq Ədalətin (Ədalət Nəsimov) 80 illiyi münasibətilə kitab sərgisi təşkil edilib. Sərgidə sənətkarın həsr etmiş kitabları və dövrə məlumat nümunələri yer alıb.

Aşq Ədalət 1939-cu il yanvarın 27-də Qazax rayonunda anadan olub. "Yanık Kərəm", "Qaytarma", "Baş sarılt", "Ruhani" və başqa saz havalarının bənərsiz ifaçısı olub. Ustad sənətkar 2017-ci il sentyabrın 14-də vəfat edib.

İspan rəqs teatrından "Romeo və Cülyetta"

Martın 2-də Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının səhnəsində ispan milli rəqs teatrı – "FlamencoLive" paytaxtımızda təqdimatla, "Romeo və Cülyetta" şou-programı ilə çıxış edəcək.

Teatrın bildirilib ki, bu yeni versiyada Şekspirin məşhur əsəri ispan rəqs dili ilə təqdim olunur. "FlamencoLive" art layihəsində beynəlxalq səviyyəli peşakar aktyorlar öz ifaları ilə tamaşaçıları riqqətə gətirir. Kollektivin bütün iştirakçıları beynəlxalq müsabiqələrin laureatlarıdır. Rəqs dili ilə sevgi hekayəsi, ispan flamenkosunun sehirli dünyası, onların sehirli hərəkəti, yelpiyən ehtiraslı qırıpması tamaşaçıları isti Əndalüs sahillərinə aparacaq.

Musiqi sahəsi üzrə mütəxəssislər üçün seminar

Yanvarın 29-da "British Council Azərbaycan" təşkilatı "Selector PRO" incəsənət proqramı çərçivəsində "Lisensiyalaşdırma və müəlliflik hüququ" mövzusunda seminar təşkil edib. Birgünlük seminar Azərbaycanın musiqi sahəsi üzrə aparıcı mütəxəssisləri bir araya gətirib.

Tədbir Britaniya Şurası (British Council) və "Park Cinema" kinoteatrlar şəbəkəsinin birgə eməkdaşlığı çərçivəsində təşkil olunub.

"Alov qüllələri"ndə keçirilən seminarla bildirilib ki, təlimdə Azərbaycan auditoriyası Britaniya musiqisinin spesifik xüsusiyyətləri barədə ətraflı məlumatlandırılacaq.

Seminarı Birləşmiş Krallıqda redaktor, jurnalist və media üzrə sahibkar kimi fəaliyyət göstərən Kris Kuk aparıb. Musiqi biznesi sahəsinin əhatə edən CMU şirkətinin həmtəsisçisi və idarəetmə direktoru olan Kris Kuk müasir cəmiyyətin musiqi tendensiyalarını, Birləşmiş Krallığın ən yaxşı musiqi nümunələrini təqdim edib.

əvvəlki sah. 1-də

Layihə iki ölkənin kino sənayesinin təbliğinə xidmət edir

Festivalın münəffir heyətinin sədri, məşhur aktyor Remo Gironi iki ölkə arasında mədəni münasibətlərdən danışaraq iki dəfə keçirilən festivalın kinematografiya sahəsində əlaqələrin inkişafına töhfə verəcəyini bildirdi: "Bu günə kimi ABS, Fransa, Polşa və Almaniyada fəaliyyət göstərmişəm. Azərbaycanla əməkdaşlıq etmək mənim üçün çox maraqlı olardı. İnanıram ki, belə tədbirlər bizim birgə əməkdaşlığımızın inkişafına yeni təkan olacaq. İki ölkə arasında mədəniyyət sahəsində mövcud əlaqələr bundan sonra da davam etdiriləcək. Azərbaycan kinosu haqqında məlumatın olmasa da, festival çərçivəsində nümayiş olunaçaq filmləri izləməklə bilgi əldə edə bilərsiniz. Bu təqva məlumat deyil, həm də Azərbaycanda rejissorluq məktəbi ilə tanışlıq imkanı qazandıracıq".

Festivalın direktoru Claudio Rossi Massini festivalın mükafatının "Zoroaster award" ("Zoradüş" mükafatı) adlanmasının simvolik xarakter daşıdığını, bu adın Azərbaycanın qədim coğrafiyası ilə əlaqəli olduğunu vurğuladı. Ölkəmizdən münəffir heyətinə təmsil olunan Yusif Şeyxov və Fehruz Şəmiyev festivalda iştirak edən Azərbaycan filmləri haqqında məlumat verdilər. Həmin gün axşam festivalın ilk filmi nümayiş olundu. "Mən də gəlirəm" (I am coming too) adlı film italyan dilində ingilis subtitrlərlə təqdim edildi. İtalyan rejissorlar Corrado Nuzzo və Maria di Biasinin birgə işi olan komediya janrında film maraqlı qarşılandı.

Festivalın ilk günü nümayiş olunan ikinci ekran əsəri isə rejissor İlqar Nəcəfin "Nar bağı" filmi oldu. İtaliya-Azərbaycan film festivalı yanvarın 30-da başa gatacaq.

kino məkanının fəaliyyətini təşviq edəcək.

Diqqətə çatdırıldı ki, yanvarın 30-dək davam edəcək festival çərçivəsində hər iki ölkənin mütəxəssislərindən ibarət münəffir heyəti tərəfindən seçilmiş filmlər gündə iki seans olmaqla nümayiş etdiriləcək. Festivalda "Ən yaxşı Azərbaycan filmi", "Ən yaxşı italyan filmi", "Ən yaxşı beynəlxalq film", "Ən yaxşı Azərbaycan sənədli filmi", "Ən yaxşı İtaliya sənədli filmi", "Ən yaxşı beynəlxalq sənədli film", "Ən yaxşı aktyor", "Ən yaxşı ssenarist", "Ən yaxşı foto" və "Ən yaxşı musiqi" nominasiyaları üzrə mükafatlar nəzərdə tutulub.

Nominasiyaların qaliblərinə xüsusi hazırlanmış "Zoroaster award" mükafatı verilecek.

kinematograflarla görüşlər keçirəcəklər.

"Mən də gəlirəm", ardınca "Nar bağı"

Matbuat konfransının ikinci hissəsində Azərbaycan və İtaliya kino münasibətlərindən söz açıldı. Matbuat nümayəndələrinin suallarını cavablandıran aktyor Remo Gironi dedi: "Azərbaycana gələndə festivalla yanaşı, Ateşgah məbədində, Qobustan qoruğunda olmağı da arzulayırdım. Bu ölkə haqqında təsəvvürlərim olsa da, əfsus ki, kino sənayesi haqqında məlumatım azdır. Beş gün müddətində çalışacağam ki, Azərbaycan kinosu

ilə yaxından tanış olum. Bu yaşımda böyük məmnunluqla Azərbaycanda filmə çəkilmək istərdim".

Tədbirdə bizim kino xadimləri də iştirak edirdilər, İtaliya və Azərbaycan kinosu ilə bağlı maraqlı diskussiya aparıldı. Xalq artisti, rejissor Vəlif Babayev qonaqlara kino sənayemizi barədə məlumat verdi, həmçinin italyan kinosu ilə bağlı təəssürlərini bölüşdü.

Festivalın direktoru Claudio Rossi Massini festivalın mükafatının "Zoroaster award" ("Zoradüş" mükafatı) adlanmasının simvolik xarakter daşıdığını, bu adın Azərbaycanın qədim coğrafiyası ilə əlaqəli olduğunu vurğuladı.

Ölkəmizdən münəffir heyətinə təmsil olunan Yusif Şeyxov və Fehruz Şəmiyev festivalda iştirak edən Azərbaycan filmləri haqqında məlumat verdilər.

Həmin gün axşam festivalın ilk filmi nümayiş olundu.

"Mən də gəlirəm" (I am coming too) adlı film italyan dilində ingilis subtitrlərlə təqdim edildi. İtalyan rejissorlar Corrado Nuzzo və Maria di Biasinin birgə işi olan komediya janrında film maraqlı qarşılandı.

Festivalın ilk günü nümayiş olunan ikinci ekran əsəri isə rejissor İlqar Nəcəfin "Nar bağı" filmi oldu.

İtaliya-Azərbaycan film festivalı yanvarın 30-da başa gatacaq.

Lale AZƏRİ

Sarı simin könül nəğməsi

İlin və ayın ilk günlərindəni afişələr hər kəsi M. Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında keçiriləcək "Violin musiqisi axşamı"na dəvət edir. Üstəlik, afişədə duyğulu və müəmmal ifası ilə illərdən bəri zövqümüzü oxşayan, peşakarlığı ilə Azərbaycanın adını ucaldan gözəl bir xanımın ələ özü kimi gözəl qızların şəhərsində şəklinin yer alması bu konsertdə həm qulaqlarımızın, həm də gözələrimizin dincələyəcəyi vəd etdi.

Yanvarın 25-də filarmoniyaya gələndə gözələrimizin bizi yandırmadığını gördük. Xalq artisti, professor Zəhra Quliyeva ilə onun tələbələrinin fəasında dünya bəstəkarlarının violin və simfonik orkestr üçün əsərlərini dinləmək istəyən hər kəsə.

U. Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin Vyana Konservatoriyasının mazuunu, "Xəzər virtuozları" orkestrinin badi rəhbəri və baş dirijoru Mustafa Mehmandarovun idarəsi ilə çıxış edəcəyi də konsertə marağı xeyli artırır.

Pedaqoji fəaliyyətinin 40 illik hesabına həsr etdiyi konsert programında ilk olaraq Zəhra Quliyeva özü səhnəyə çıxdı. O, XIX-XX əsrlərin qovuşduğu yaşmış görkəm-

li ingilis bəstəkarı Edvard Elqarın əvvəlce violin və fortepiano üçün yazdığı, sonradan simfonik orkestrin müşayiətilə ifa olunaçaq üçün işlədiyi "Salut d'amour" əsərini çaldı. Çoxdan bəri pəstəşkarların zövqünü səhəndən belə bir maraqlı və adi kimi sevgi dolu bir əsəri ifa etməklə sevincdirməyən Zəhra xanıma ünvanlanan alqışlar konsert boyu dəfələrlə "bravo" deyə səsləndi.

Zəhra xanımın ardınca növbə onun yetirmələrinə yetdi. Bakı Musiqi Akademiyasının magistrantı Səbinə Quliyeva və tələbəsi

Aydan Salamova simli alətlər üçün şah əsərlər bəstələmiş Antonio Vivaldinin "İki violin və orkestr üçün konsert"ini ifa etdilər. Simfonik orkestrin müşayiətilə iki yeni alət üçün duet olaraq yazılmış əsərlər nə qədər az olsa da, belə inhiçməli bəstələrin səslənişi az qala nadir hadisə hesab edilir.

Adi dünya musiqi tarixinə virtuoz violin ifaçısı və bəstəkar kimi düşmüş Pablo Sarasatenin ispan rəqsləri motivləri əsasında "Tsapatado" əsərini BMA-nın III kurs tələbəsi Xədicə Mirqulamlı, Kamil Sen-Sansın "Violin və orkestr üçün 3-cü konsert"inin I hissəsini Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi məktəbinin şagirdi Çınare Özimova, Ernst Şossunun "Poema"sını musiqi akademiya-

sının magistrantı Nəzrin Aslanlı ifa etdilər. Xatırladıq ki, öz müəmmal ifası ilə klassik musiqi həvəskarlarından bol alqış və gül dəstəsi qazanan hər üç ifaçı beynəlxalq müsabiqələr laureatıdır.

Konsertdə sonuncu səslənən Yan Sibeliusun "Violin və orkestr üçün konsert"nin ifası bir qədər sürpriz oldu. Belə ki, konsertin I hissəsinə beynəlxalq müsabiqələr laureatı, Bülbül adına məktəbin 11-ci sinif şagirdi Osman Mustafazadə, II və III hissələrini isə hazırda təhsilini Almaniya davam etdirən beynəlxalq müsabiqələr laureatı Fəridə Rüstəmovaya ifa etdi.

Program boyunca gənc dirijor Mustafa Mehmandarovun inamı idarəçiliyi gözümüzə, orkestrin isə bu əsərləri az qala cari repertuara olan, əzbər bildikləri musiqilər kimi rahat ifa etməsi də qulağımdan yayınmadı.

Program bitincə Zəhra xanım öz tələbələri ilə səhnəyə çıxaraq, Mədəniyyət Nazirliyinə, filarmoniyaya rəhbərliyinə və konsertin ərsəyə gəlməsində əməyi keçən bütün heyətə, Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinə və onun badi rəhbəri, baş dirijoru, Xalq artisti Rəuf Abdullayevə minnətdarlıq etdi. Konsert zamanı heç bir ifaçıdan diqqəti və alqışını əsirgəməmiş tamaşaçılar da səhnədən təşəkkür paylarını eşitdilər.

...Dilimizdə belə bir məşhur ifadə var: sarı sim. Adətən kiminçünse həssas mövzuya toxunduqda deyirik ki, sarı simə toxunma!.. Simli alətlərin mahir ifaçıları isə sarı simə daha incə toxunmağı, onu daha dolğun səsləndirməyi bacarırlar. Elə Zəhra Quliyeva ilə onun yetirmələrinin bəxş etdiyi "Violin musiqisi axşamı" da sənət sevdalıların dindiriciyi könül nəğməsi idi.

Zəhra xanımın konsertin əvvəlində ifa etdiyi əsərin adı – "Salut d'amour" Azərbaycan dilinə "Sevgiyə salam" kimi çevrilir. Edvard Elqar bu kiçik həncirli, amma çox gözəl əsəri 1888-ci ilin iyulunda sevgilisi Kerolayn Ellis Robertse nişan hədiyyəsi üçün bəstələyib. "Salut d'amour" bu dəfə - yanvar axşamında görkəmli ifaçı və təcrübəli pedaqoqun ifasında sənətə ömrü həsr etdikləri əbədi sevgi nəğməsi kimi səsləndi.

Gülçahan MİRMƏMMƏD

İpək üzərində kölgə effektiv əsərlər

Gənc rəssamın fərdi sərgisi

"Azərkitab" Kitab Mərkəzində rəssam Elmar Məmmədovun "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam" adlı fərdi sərgisi açılıb. Sərgidə rəssamın 40-dək ipək üzərində kölgə effektiv əsərlər – görkəmli şəxsiyyətlərin portretləri nümayiş olunur.

Açılış mərasimində Əməkdar incəsənət xadimi Ziyadxan Əliyev çıxış edərək təsəvviri və təbii qanunları izləyən qonaqların ipək üzərində rəsm sənətinin rəssamlıqda yeni fikr olduğunu qeyd etdi. O, Tünzələ Məmmədovun yaradığı bu yolun davamçısı olan rəssam Elmar Məmmədovun sərgidə nümayiş etdirilən əsərlərinin daha bir yenilik olduğunu bildirdi, rəssamı bu cür ilk imza aldığına görə təbrik etdi.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin rektoru, professor Cəfər Cəfərov rəssamın yaradıcı əsərlərin yeni istiqamətə olmasını, xüsusən də, Azərbaycanın dahi şəxsiyyətlərini öz yaradıcılığında işıqlandırdığını təqdirəlayiq hal kimi qeyd etdi.

Sonda Mərmərə Universitetinin doktorantı, rəssam Tünzələ Məmmədov yaradıcı sənət

yolunu müvəffəqiyyətlə davam etdirdiyi, eyni zamanda öz sənəti ilə Azərbaycanı xarici ölkələrdə

də layiqincə təmsil etdiyi üçün Elmar Məmmədovaya təşəkkürünü bildirdi.

Perqolezzinin "Stabat Mater"-i Bakıda səsləndirilib

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında "Lumineux" vokal-xor ansamblının iştirakı ilə Giovanni Battista Perqolezzinin "Stabat Mater" əsəri təqdim olundu.

XVIII əsr italyan bəstəkarı, skripka və orqan ifaçısı Perqolezzinin dini mövzuda ən məşhur əsəri ("Stabat Mater" – "Qəmlə ananın ağısı") müqəddəs Maryamın İsa Məsinin çarmıxa çəkilməsi zamanı yaşadığı əzabları bəhs edir.

Dirijoru Anton Lubçenko olan konsertin xormeysteri Bakı Musiqi Akademiyasının baş məslumi Naala Baratelıyeva, solistləri Fidan Davudova (kontralto) və Stanislavski-Nemirovici Teatrının solisti Dənçenko Maria Pahar idi.

Çoxsaylı sənətsevərlərin qatıldığı konsert proqramı maraqla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, "Stabat Mater" əsəri beynəlxalq layihə çərçivəsində dünyanın bir sıra ölkələrində ifa edilib.

"Gəlin, teatra gedək"

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı tərəfindən "Gəlin, teatra gedək" deyəli ovlında gənclərin osude vaxtlarının səmərəli təşkilı məqsədilə yeni layihə həyata keçirilir.

Layihə çərçivəsində müxtəlif yaş kateqoriyalarına uyğun repertuar planı hazırlanıb. Bu barədə ictimai məkanlarda, ictimai nəqliyyatda və sosial şəbəkələrdə reklam xarçları yayımlanıb.

Layihə üzrə ilk tamaşa 26 yanvar tarixində nümayiş etdirilib. Con Patrikin "Qarını öldürməliyə?" adlı əsərində rolları əməkdar artistlər İlha Səferova, Rəuf Ağakışiyev, Sədaqət Nuriyeva, İsmayıl Bağirov, Cəlal Məmmədov və aktyor Yalçın Səlimov ifa ediblər. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Tatyana Şevçenko, quruluşçu rəssamı Yelena Karpenkodor. Yanvarın 27-də isə Türüt Özakmanın "Ocaq" əsəri Xalq artisti Fırudin Məhərrəmovun quruluşunda nümayiş olundu. Tamaşada əməkdar artistlər Xatirə Süleymanova, Fəranə Musayeva, aktyorlar Şəhla Məmmədova, Şəmilan Süleymanlı, Oktay Məhdiyev və başqaları rol alıb.

Ölkə başçısının müvafiq tapşırığına əsasən, hər ay mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri tərəfindən şəhər və rayonlarda əhalinin qəbulu keçirilir. Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayevin vətəndaşlarla yeni ildə ilk görüşü yanvarın 25-də Xızı şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilib.

Qəbuldan öncə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub, abidənin önünə tər çiçək dəstələri düzülüb.

Sonra nazir Heydər Əliyev Mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış olub, tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Qəbulda Sumqayıt şəhərindən, Abşeron, Xızı, Zəngəzur, Qubadlı və Şuşa rayonlarından vətəndaşların müxtəlif məsələləri ilə bağlı müraciətləri dinlənib.

Sumqayıtdan qəbulat gəlmiş sakinlər 2019-cu ilin ölkəmizdə "Nəsimi" il elan edilməsi ilə bağlı şəhərdə "Nəsimi poeziyası" respublika festivalının keçirilməsi, rəssamların və tətbiqi sənət ustalarının əl işlərinin xarici ölkələrdə sargı və satışının təşkil olunması, 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində şəhid olmuş Əbdülməcid Axundova həsr olunmuş "Mən səniyləyəm, ana Vətən" sənədli-bədii filminin Bakıda təqdimatının keçirilməsi və digər məsələlərə bağlı xahişlərini nazirə çatdırıblar.

Abşeron rayonundan qəbulat yazılan vətəndaşlar uşaq musiqi və incəsənət məktəblərində axtış şöbələrinin yaradılmasını xahiş ediblər.

Xızı sakinləri rayondakı Cəfər Cabbarlı adına Mədəniyyət Mərkəzinin müasir tələblərə cavab verən yeni binaya köçürülməsi, bu Mədəniyyət

mərkəzinə və Cəfər Cabbarlının ev-muzeyinə direktor vəzifəsinə təyinat, işlə təmin olunma barədə müraciət ediblər.

Zəngilan rayonundan olan vətəndaşların müraciəti mədəniyyət müəssisələrində attestasiyanın keçirilməsi və müvafiqyyət əldə etmiş kadrların işinin qiymətləndirilməsi barədə olub.

Qubadlı rayonundan qəbulat yazılmış vətəndaşlar məcburi köçkün ailələri üçün yeni tikilən yaşayış massivlərində musiqi məktəbləri, klublar və mədəniyyət evlərinin yerləşdirilməsi və digər məsələlərə bağlı xahişlərini bildiriblər.

Niyazi adına Şuşa şəhər İncəsənət məktəbinin "Təbəssüm" rəqs qrupunun xarici ölkələrdə keçirilən beynəlxalq festivallarda iştirakına köməklik göstərilməsi də xahiş edilib.

Bundan əlavə, qəbulda Cabir Novruz Mədəniyyət Fondu tərəfindən Cəfər Cabbarlının 120 illik yubileyinin keçirilməsi ilə bağlı layihə barədə nazirə müraciət olunub.

Qəbulda müraciətlərin bir qismi həllini tapıb, digər məsələlər araşdırılması üçün nəzarətə götürüldü və lazımi tədbirlərin görülməsi üçün tapşırıqlar verilib.

Mədəniyyət sahəsində müasirləşmə getməli, sistem təkmilləşdirilməlidir

Qəbuldan sonra matbuata açıqlama verən nazir Əbülfəs Qarayev Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə yerlərdə keçirilən sayıq qəbullarda vətəndaşlar tərəfindən maraqlı təkliflər, müraciətlərin səsləndirildiyini vurğuladı.

Qeyd edildi ki, belə görüşlər yerlərdə mədəniyyət sahəsinin daha da inkişaf etdirilməsinə təkan verir: "Bugünkü qəbulda da mədəniyyət sahəsində çalışan vətəndaşların müraciətlərinə baxıldı. Bir sıra təkliflər, müraciətlər oldu. Sözləşdi ki, bölgələrdə keçirilən hər bir qəbul müəyyən məsələlərin həllinə kömək edir. Xızı rayonunda keçirilən qəbul da göstərdi ki, yerlərdə müasir tələblərə cavab verən mədəni xidmətlərin təşkil olunması, müəssisələrin fəaliyyətinin gücləndirilməsi üçün qurulması kimi məsələlər daha çox qaldırıldı".

Əbülfəs Qarayev bu xüsusda Prezident İlham Əliyevin yanvarın 15-də imzaladığı "Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin strukturunun və idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" fərmanının əhəmiyyətini qeyd etdi. Bildirdi ki, fərman mədəniyyət sahəsində müasir sistemin qurulması, mədəni xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsi,

mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyətinin optimallaşdırılmasını nəzərdə tutur: "Sözləşdi ki, bu sahədə çalışan insanların işsiz qalmamasını da təmin etməliyik. Bizim üçün insan faktoru əsas olaraq qalır. Eyni zamanda müasirləşmə getməli, sistem təkmilləşdirilməlidir".

Nazir görkəmli ədib Cəfər Cabbarlının 120 illik yubileyinin səranıcamına da diqqət cəmlərək qeyd etdi ki, yubiley çərçivəsində silsilə tədbirlər keçiriləcək. Bildirdi ki, bunlarla bağlı məsələlər qəbul zamanı rayon ziyalıları ilə də müzakirə edilib: "Cəfər Cabbarlının 120 illik yubileyinin yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün bütün lazımi addımlar atılır. İl ərzində ölkəmizin mədəniyyət müəssisələrində çoxsaylı tədbirlər keçiriləcək, təatrlarımızda görkəmli dramaturq əsərləri tamaşaya qoyulacaq. Qəbul zamanı ədibin Xızıda yerləşən ev-muzeyinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, yenilənməsi ilə bağlı təkliflər də səsləndirildi".

Nazir vurğuladı ki, Cəfər Cabbarlının Bakıdakı ev-muzeyinin fəaliyyəti üçün də yeni təkliflər hazırlanacaq. Orada bəzi hüquqi məsələlər mövcuddur. Bu məsələlər öz həllini tapdıqdan sonra muzeyin fəaliyyəti təmin olunaçaq.

Əbülfəs Qarayev daha sonra Cəfər Cabbarlının Xızıda yerləşən ev-muzeyinin fəaliyyəti ilə tanış oldu.

FARİZ

Bakıda keçiriləcək mötəbər tədbirlərlə bağlı UNESCO-da müzakirələr aparılıb

Məlum olduğu kimi, 2019-cu ilin 2-3 may tarixində Bakıda 5-ci Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu, 30 iyun – 10 iyul tarixlərində isə UNESCO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası keçiriləcək. Hər iki mötəbər tədbirə bağlı hazırlıq məsələlərini müzakirə etmək məqsədilə Mədəniyyət Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini – Beynəlxalq əməkdaşlıq və innovativ inkişaf şöbəsinin müdiri, sözügedən tədbirlərin əməliyyat qrupunun rəhbəri Vəsil Eyvazovda Parisdə UNESCO Katibliyinin rəsmiləri ilə görüşlər keçirib.

5-ci Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu ilə bağlı keçirilən görüşdə UNESCO-nun Sosial və humanitar elmlər departamentinin rəhbəri Magnus Magnusson təşkilatın Azərbaycanın mədəniyyətlərarası dialoq sahəsində beynəlxalq səviyyədə fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdiyini və bu istiqamətdə qarşılıqlı əməkdaşlığın davam etdirilməsinə böyük önəm verdiyini bildirib.

Forumun Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2008-ci ildə irəli sürdüyü "Bakı Prosesi" təşəbbüsünün tərkib hissəsi kimi BMT tərəfindən çox vacib global platforma elan edildiyini diqqətə çatdırıb V.Eyvazovda bu platformanın UNESCO ilə yanaşı BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansı, Dünya Turizm Təşkilatı, Avropa Şurası və İSESCO-nun da tərəfdaşı olduğu yeganə beynəlxalq hərəkət olduğunu vurğulayıb.

Qeyd olunub ki, 5-ci Dünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu bu xüsusiyyətləri özündə saxlamaqla mədəni müxtəliflik, dialoq və əməkdaşlıq, insan təhlükəsizliyi, gənclərin liderliyi, miqrasiya, münasibətlərin qarşısının alınması və s. mövzuları əhatə edəcək. Artıq UNESCO-nun da iştirakı ilə beynəlxalq ekspertlərə birgə forumun konseptual müzakirə sənədi və proqram layihəsi hazırlanıb. Görüş zamanı, həmçinin forumun təşkilatı məsələləri ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

Sonra UNESCO-nun Dünya İrs Mərkəzinin direktor müavini Petya Totparovanın rəhbərlik etdiyi katibliyin nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib. Görüşdə Azərbaycan Respublikasının sədrliyi ilə keçiriləcək Dünya İrs Komitəsinin sessiyası ilə bağlı bu ilin iyul ayına kimi təşkil ediləcək görüşlər, 43-cü sessiya və onun çərçivəsində baş tutacaq Gənclər forumu və Abidə mənecərlərinin forumuna hazırlıq məsələləri ilə bağlı müzakirələr aparılıb. V.Eyvazovda bildirib ki, sessiyanın Bakıda keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə Təşkilat komitəsi yaradılıb.

Görüş zamanı, həmçinin UNESCO Katibliyinin missiyasının mart ayında Bakıya səfəri ilə bağlı razılıq əldə olunub.

"Şəhər incəsənəti. Azərbaycan" layihəsinin təqdimatı

Yanvarın 29-da Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyində "Şəhər incəsənəti. Azərbaycan" layihəsinin təqdimatı mərasimi keçirilib.

Muzeyin elmi işlər üzrə direktor müavini Nərgiz Əliyeva layihə ilə bağlı fikirlərini bildirib, onun əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb.

Qeyd olunub ki, layihə Bakının şəhər incəsənətini və

xalqımızın tarixini təbliğ etmək, incəsənətin inkişafını dəstəkləmək məqsədi daşıyır. Eyni zamanda, şəhər incəsənəti ideyasının və anlayışının gənclər arasında yayılması və genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Layihənin təşkilatçılarından olan AMEA-nın Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurasının sədri Fəxr Salımanov və digər çıxış edənlər "Şəhər incəsənəti" ideyasının gənclər arasında təbliğinin vacibliyindən bəhs ediblər.

Mehdi Məmmədov ömrünün səhifələri

əvvəli səh. 1-də

Kitabın müəllifi, TXI-nin məsul katibi Aida Qafarova söylədi ki, təqdimatına yığıldığımız nəşr Azərbaycan teatrının 100 yaşı qeyd edilən görkəmli sənətkarlarına həsr edilən "Ömrün səhifələri" silsiləsindən sayca 7-ci kitabdır. Bu silsilə 2011-ci ildən başlayaraq nəşr edilir. Ötən müddətdə Şəmsi Bədəlbəyli, Məhərrəm Həşimov, Həkim Qurbanova, İlyas Əfəndiyev, Qəmə Almaszadə və Nəsimə Zeynalova həsr olunmuş kitablar oxuculara təqdim edilib. Konkret sənədlər əsasında qələmə

Mehdi Məmmədovun tələbələrdən tanınmış rejissor, Xalq artisti Ağakəsi Kazımov, qızı qədər sevdiyi Elmira Əliyeva xatirələrini bölüşdü.

Əməkdar incəsənət xadimi, professor Rəfiq Sadiqov bir teatrşünas kimi formalaşmasında Cəfər Cəfərovla yanaşı Mehdi Məmmədovun da böyük rolunun olduğunu qeyd etdi.

Tanınmış aktyorlar – xalq artistləri Ramiz Məlik və Rəfiq Əzimov Mehdi Məmmədovun tamaşalarında oynadıqları rolları, onların rol üzərində necə işlədiklərindən söz açdılar.

alınmış, Azərbaycan, rus və ingilis dillərində tərtib olunmuş kitabda silsilə nəşrin formatına uyğun olaraq yubileyin həyat və yaradıcılığının ən mühüm məqamları, həyat və yaradıcılığını əks etdirən fotolar da verilib.

Çıxışlar arasında Mehdi Məmmədovun yadigar video lentləri, aktyor kimi iştirak etdiyi və quruluş verdiyi tamaşalardan, çəkdiyi "Onu bağışlamaq olarmı?" filmindən fragmlər göstərildi.

Təqdimat mərasiminin sonunda Mehdi Məmmədovun qardaşı oğlu, teatrşünas Əsəd Məmmədov çıxış edərək, kitabın üzərinə əziyyət keçən hər kəsə, tədbirə gələnlərə təşəkkürünü bildirdi.

"Mehdi Məmmədov. Ömrün səhifələri" kitabı görkəmli rejissorun 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 23 aprel 2018-ci il tarixli sərəncamı ilə açıqlı. On sözlü müəllifi Azərpaşa Nəmetovdur. Kitabda xalq artisti Hacı İsmayilovun, Rəsin Bəliyevin, Ramiz Məlikin və Vəqif Əsədovun, əməkdar incəsənət xadimləri Rəfiq Sadiqov, Məhərrəm Bədrizadə və Behram Əs-

G.MİRMƏMMƏD

İravan teatrı qastrola çıxır

Cəfər Cabbarlı adına İravan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrının kollektivi Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalı ədalət" beynəlxalq kampaniyasına təhffə vermək məqsədilə 2 fevral tarixində yazıçı-dramaturq Səbir Şahzadənin Xocalı soyqırımına həsr olunmuş "Ölüm həsrəti" tamaşası ilə Gəncə şəhərinə qastrola gedəcək.

Tamaşanın bədii rəhbəri Əməkdar artist Sərvər Əliyev, quruluşçu rejissor Nicat Mirzəzadə, quruluşçu rəssamı Vahid Mürsəliyev, musiqi tərtibatçısı Çingiz Xəlilovdur. Rollarda əməkdar artistlər Rəşid Rzaev, Tünzələ Əliyeva, Xatirə Süleymanova, aktyorlar Bəhrüz Hikmətoğlu, Niyaməddin Səfərliev, Səvinc Hüseynova, Güneş Əliyeva, Səbinə İmamverdiyeva, Şəbnəm Cəbrayıllova, Gültac Əsgərova, Müdvar Nəmetova, Səmaye İsmayilova, Elənar Heydərova, Məhərrəm Musayev, Ruhviyyə Eyvazova, Natiq Həziyev, Əmrulla Nurullayev, Arzumən Tanrıverdiyev və Rövşən Cəfərov çıxış edəcəklər.

Regional idarədə müşavirə

Kürdəmir Regional Mədəniyyət İdarəsində müşavirə keçirilib. İdarənin rəisi Elman Məmmədovun sədrliyi ilə keçən müşavirədə idarənin məsul işçiləri, İmişli, Beyləqan, Füzuli rayonları üzrə nümayəndələr, region üzrə rayonlarda fəaliyyət göstərən mədəniyyət müəssisələrinin rəhbərləri iştirak ediblər.

İdarə rəisi bildirib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mədəniyyət sahəsinin inkişafı ilə bağlı verdiyi fərman və sərəncamlar, bu sahədə aparılan dövlət siyasətinə, Mədəniyyət Nazirliyinin əmr və göstərişlərinə uyğun olaraq mədəniyyət müəssisələri öz işini daha yüksək səviyyədə, məsuliyyətli və əmək intizamına ciddi riayət etməklə qurtmalıdır.

Sonra o, qarşıda duran vəzifələrdən söz açıb, işin gücünə tələblərinə uyğun qurulması, dərnamə və kursların yaradılması, bu sahədə olan çatışmazlıqların aradan qaldırılması istiqamətində tövsiyələrini verib.

Müşavirənin sonunda bir qrup mədəniyyət işçisi müsbət fəaliyyətinə və mədəni-kültüvi tədbirlərdə fəal iştirakına görə fəxri fərmanla təltif olunub.

əvvəlki səh. 1-də

Filmin yaradıcı heyətinə minnətdarlığını ifadə edən prorektor İgid pilotun ömrü yolundan danışdı. Bildirdi ki, Viktor Seryogin 23 mart 1944-cü ildə Tbilisi şəhərində doğulub. 1986-cı ildə Kremenchuk Mülki Aviasiya Məktəbini bitirdikdən sonra Zəbrat Əlahiddə Aviasiya Dəstəsinə məxsus Mi-2 vertolyotuna pilot təyin edilib. Azərbaycanın Hərbi Hava Qüvvələrinin yaradılmasında onun böyük xidməti olub. O, Qarabağ müharibəsi başlayarkən Ağdərə, Şuşa, Ağdamda dinc sakinləri dəfələrlə xilas edərək təhlükəsiz əraziyə daşıyırdı. Azərbaycanı öz doğma vətəni kimi sevmə V.Seryogin 28 yanvar 1992-ci ildə Ağdam-Şuşa istiqamətində növbəti uçuş zamanı erməni silahlı dəstələri onun vertolyotu atəşə tutması nəticəsində heyətlə birlikdə qəhrəmancasına həlak olub. Onu da qeyd edək ki, ermənilər raketlə vurduğu "Mi-8" sərnişin vertolyotunda ümumilikdə 44 nəfər həlak olmuşdu. Bu, dünya aviasiya tarixində mülki vertolyota qarşı ən ağır terror hadisəsi sayılır.

Qəhrəman pilot Bakıda Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib. 25 noyabr 1992-ci il tarixli Prezident fərmanı ilə Viktor Vasilyev, Seryogin ölümündən sonra "Azərbaycan Milli Qəhrəmanı" adına layiq görülüb. Hazırda yaşadığı Xəzər rayonuun Bulzovna qəsəbəsində onun adına küçə var, Xarkov şəhərində isə yaşadığı binaya xatirə lövhəsi vurulub.

Tədbirdə çıxış edən Mədəniyyət Nazirliyi Kinematografiya şöbəsinin əməkdaşı Almaz Sultanzadə qeyd etdi ki, bir neçə ildir nazirliyin sifarişli ilə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanlarına həsr olunmuş səsli sənədi filmlər lentə alınır: "Bu günə kimi 70-dən artıq film ərsəyə gəlib. Bu ekran əsərlərinin təqdimatları əsasən ələmlərdə günlərdə, şəhidlərin xatirə günlərində onların oxuduqları məktəb və yaşayışları regionlarda reallaşır. Viktor Seryoginə həsr olunmuş filmin Milli Aviasiya Akademiyasında təqdim edilməsi də onun xatirəsinə ehtiramdır. Şəhidlər Azərbaycan xalqının qəlbində

yaşayır və mədəniyyət sahəsində çalışan insanlar hər zaman öz fəaliyyətlərində onların xatirəsinə əbədiləşdirilməsi, bu

tarixin gələcək nəsillərə çatdırılmasına çalışılır".

Almaz Sultanzadə filmin ərsəyə gəlməsində dəstəyi olan əlaqədar təşkilatlara təşəkkürünü bildirdi, ekran əsərinin yaradıcı heyəti haqqında məlumatı diqqətə çatdırdı.

"Silk Way Helicopter Services" aviasiyasının baş direktoru Azər Sultanov həmkarları Viktor Seryogin haqqında sənədi filmin çəkilməsindən məmnunluğunu dilə gətirdi: "Bu gün Viktor Seryoginlə o

ağır illərdə birgə işləmiş, uçuşlar etmiş pilotlarla çalışıram və bu qəhrəmanların onların xatirələrində hər zaman yaşayır.

Seviniram ki, Seryogin kimi qəhrəmanların vətənpərvərliyi gənc nəsllə təbliğ edilir. Bu gün Azərbaycan aviasiyası inkişaf edir. Həmin illərə nəzərən hazırda orduumuzun maddi-texniki təchizatı isə müqayisəyəgəlməz dərəcədə müasirləşib".

Filmin rejissoru Cəmil Fəracov tədbir iştirakçılarını təşəkkür edərək filmin çəkilişlərində dəstək göstərən təşkilatlara və qəhrəmanın pilot dostlarına minnətdarlığını bildirdi.

Təyيارacı, MAA-nın müəllimi, Qarabağ müharibəsi iştirakçısı Bəyram Muxtarov Viktor Seryoginlə bağlı xatirələrini bölüşdü. O, şəhid pilotun həyat yolundan, döyüşlərdə göstərdiyi qəhrəmanlıqlardan bəhs edərək bu şərəfli ömrün gənc nəsillər üçün örnək olduğunu vurğuladı.

Daha sonra "Əbədiyyətə uçuş" filmi nümayiş olundu. Qəhrəmanın həyat yolundan bəhs edən filmi Viktor Seryogin təyيارacı dostlarının xatirələri yer alıb.

Filmin operatoru Nizami Abbas, icraçı prodüseri Kamil Məmmədovdur.

Təqdimat mərasimində Ukraynanın Azərbaycandakı səfirliyinin nümayəndəsi Valentina Volkova da iştirak etdi.

LALƏ

Arif Məlikovun tələbəsinin uğuru

Əslən Təbrizdən olan, Avstriyada yaşayan bəstəkar Arif Torkanbourin bəstələdiyi "İntizar" əsəri Qratis şəhərində ifa olundu. Azərbaycan əsli İran yazıçısı Qulamhüseyn Səlidinin xatirəsinə bəstələnmiş trio (fleyta, akkordeon və qello) və rəqs üçün əsər Qratis İncəsənət Universitetinin "Lifel" zalında təqdim edilib.

1989-cu ildə doğulan Arif Torkanbouri musiqiyə olan güclü həvəsini nəzərə alaraq Təbriz Universitetində mühəndislik təhsilini yarımaq qoyaraq Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasına qəbul olundu. Xalq artisti Arif Məlikov və Ceynun Allahverdiyev siniflərində təhsil alan gənc bəstəkar sonra təhsilini Berlin və İstanbulda davam etdirib. 2016-cı ildən Qratis İncəsənət Universitetində müasir musiqi üzrə tanınmış simalardan olan Beat Furrerinin sinfində təhsil alır.

Gənc bəstəkarın bu əsəri ötən ilin dekabrında Avstriyanın Lints şəhərində incəsənət festivalında da səsləndirilib.

Özbəkistan Milli Mətbuat Agentliyi Azərbaycanla bağlı müsabiqəyə qoşulacaq

Xəbər verdikimiz kimi, Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin (AMM) təşəbbüsü ilə Özbəkistanda Azərbaycanla bağlı anonsu "İlin ən yaxşı məqaləsi və televiziya verilişi" müsabiqəsi elan olundu.

Müsabiqədə Özbəkistan Milli Mətbuat Agentliyi tərəfdar qismində iştirak edəcək. Bu barədə AMM-in direktoru Samir Abbasovla agentliyin baş direktoru Abdusaid Koçimov arasında görüşdə söhbət gəlib.

S.Abbasov həmsöhbətinə AMM-in həyata keçirdiyi nəşr layihələri barədə məlumat verib. Görüşdə Özbəkistan Milli Mətbuat Agentliyinin Azərbaycan Mətbuat Şurası və Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi (AZƏRTAC) ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi, gələcəkdə memorandumun imzalanması barədə də təkliflər səslənib. Sonda A.Koçimova "İrəvan xalqaları" kitabı hədiyyə edilib.

"Arşın mal alan"ın növbəti tamaşası Ofeliya Aslanın xatirəsinə həsr edilmişdi

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" ikihissəli operettasının növbəti nümayiş mərhəmət aktrisa, bir vaxtdır bu tamaşada Telli rolunu oynayan Ofeliya Aslanın (1939-2010) 80 illik yubileyinə həsr edilmişdi.

Operettanın yanvarın 25-də gerçəkləşən nümayişindən öncə teatrın ədəbi hissə müdiri, Əməkdar mədəniyyət işçisi Telli Pənahqızı sənətkarın həyat və yaradıcılığında söz açdı, teatr və televiziya tamaşalarında yaratdığı bir-birindən maraqlı obrazlar haqqında məlumat verdi.

Bildirdi ki, 1983-cü ildə indiki Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti bitirən aktisənin

bu teatrdə ilk rol "Durna" komediyasında Lələ obrazı olub. Bundan başqa, o, "Bəş manatlıq qəlin"də Gülnaz, "Hicran"da Çarliston, "Axırı yaxşı olar"da

Dilbər, "Bankir adaxlı"da Samayə və digər tamaşalarda, həmçinin "Yol əhvalatı", "Xoşbəxtlik qayğıları", "Adı sən, dadı mənim", "Evləri kəndəlan yarı" kimi

film və teleatamaşalarda yaddaqalan obrazlar yaradıb, "Mozaika" satirik kinojurnalının bir çox buraxılışlarında çəkilib. Aktrisa teatrın truppası ilə qastrol səfərlərində olub, hər zaman sevgi və alqışlarla qarşılanıb.

Sonra tamaşa nümayiş olundu. Səhnə əsərində rolları əməkdar artistlər Nərgiz Kərimova, Əkbər Əlizadə, aktyorlar Nadir Xasıyev, Səmədzadə Xasıyev, Fəhriçahan Salamova, Üliyyə Əliyeva, Mehriban Zaliyeva, Ruslan Mürsəlov ifa edirdilər.

Qeyd edək ki, özünəməxsus ifası ilə hər zaman tamaşaçıların tərəfindən rəğbətə qarşılanan və sevilən aktrisa vaxtilə "Arşın mal alan"da həyat yoldaşı – Xalq artisti Səyavuş Aslanla (Vəli) tərəf-müqabil olub.

L.AZƏRİ

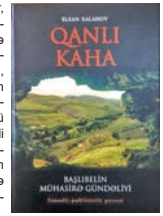
"Qanlı kaha" kitabının təqdimatı

"Aşıq Şəmsir Mədəniyyət Ocağı" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində jurnalist Elxan Salahovun yeni çapdan çıxmış "Qanlı kaha" kitabının təqdimatı keçirilib.

İctimai birliyin sədr müavini Həbib Misirov tədbiri açaraq kitab haqqında danışdı. Bildirib ki, 1993-cü ildə Kəlbəcər rayonunun işğalı zamanı yaşanan Başlıbel müstəbitindən söz açan kitab Qarabağ həqiqətlərinin öyrənilməsinə və dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına tutarlı mənbədir.

Müəllif Elxan Salahov kitab haqqında ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, kitab 1993-cü ildə Kəlbəcər işğalı zamanı rayonun Başlıbel kəndinin yurd-yuvasını tərk etməyən, 4 ay müddətində kəhalərə sığınmış 76 dinc sakinin mühasirə həyatından bəhs edir. Sənədi-publististik povestdə işğal zamanı dağlara çəkilərək kəhalərə sığınan sakinlərin dözümlü mühasirə günləri, erməni quldurlarının törətdikləri qətləmlər, vandalizm hərəkətləri yer alıb, həmin hadisələri gözləri ilə görmüş və məşəqqətləri yaşamış şəhidlərin xatirələri toplanıb. Aralarında 8 uşaq, 24 qadın, 15 qoca olan bu insanların 113 gün davam edən mühasirə həyatı, soyuğa, aclığa qarşı dözümlü Qarabağ müharibəsinin ən dəhşətli səhnələrindən biridir. Kitabda Kəlbəcərin işğalı zamanı Başlıbel kəndinin 36 sakininin amansızcasına qətlə yetirildiyi, 19 nəfər girov götürüldüyü, 1 nəfər itin düşüldüyü bildirilir.

Tanınmış jurnalist Süleyman Qaradağlının redaktorluğu kitabda həmçinin 1994-cü ilin yanvar-fevral aylarında Kəlbəcər rayonunun işğaldan azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlər, "Murovdağ əməliyyatı" barədə də məlumat verilir.

Füzuli teatrı Cocuq Mərcanlıda konsert-tamaşa göstərib

Füzuli Dövlət Dram Teatrı Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad olunmuş Cocuq Mərcanlı kəndində konsert-tamaşa proqramı ilə çıxış edib.

Teatrın repertuarında olan tamaşalardan parçalar, aktyorların ifasında xoş əhval-ruhiyyəli mahnılar və rəqlər kənd ictimaiyyəti, orta məktəb kollektivi və ərazidə hərbi xidmət edən şəxsi heyət tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, teatr müəmmadı olaraq cəbhə boyu kəndlərdə olur və hərbi-vətənpərvərlik mövzulu proqramlarla çıxış edir.

Diyarşünaslıq klubunda "Dostluğun şəhəri"

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin Sumqayıt şəhər 4 saylı Diyarşünaslıq klubunda "Dostluğun şəhəri" odu tədbiri keçirilib.

Klubun öz fəaliyyət kollektivinin üzvləri Nicat Abdullayev və Həcər Səferlinin aparıcılığı ilə keçən tədbir uşaqlarda xoş ovqat yaradıb. "Buratino" rəqs qrupunun çıxışı, klounun hədiyyəli oyunları uşaqlar tərəfindən sevinclə qarşılanıb. Uşaqlar şeir söyləyib, müxtəlif layfçellə oyunlar oynayıb, şəkli çəkib, mahnı oxuyub və rəqs ediblər.

Səməd Mənsur - 140

Ötən əsrin altmışıncı illərində Rəsul Rza Azərbaycan ədəbiyyatı üçün fəan yeni olan və modern assosiasiyalar üzərində qurulmuş «Rənglər» silsiləsini yazdı. Bu silsilə cəmiyyətdə birnaməli qarşılanmadı, köhnə düşüncəli insanlar bu şeirləri mənasız söz yığınınə bənzədilər, yeni düşüncəli yaradıcı insanlar isə bu əsərdən vəcdə gəldilər, oradakı yeni assosiativ duyuma heyran oldular. Rəsul Rzanın rəngləri o dövrün gənc sənətkarlarının əsərlərində özünü bürüzdə verdi, rəssamlıq tablolarına keçdi, musiqilərdə özünü göstərdi, şeirləri rəqəstə getirdi.

Bu hadisədən əlli ki qabaq, əsrin əvvəllərində İçərişəhərin qanbər döşənmiş dörk küçələriylə ağır-ağır addımlayan və addımladıqca divarların dibində oturub nard atan köhnə içərişəhərliləri öz ayaqgəblərinin taqtilisizliyi dıksındıran Səməd Mənsur isə bütün dünyaya «rəng» dedi. Bəli, bütün dünyaya, insanlara, onların məqsədlərinə, amallarına, xoşbəxtliyə, səadətə, sevgiyə, eşqə, bir sözle, hər şeyə «rəng» dedi Səməd Mənsur. Bütün mövcudat onun fikrinə, sadəcə bir rəng imiş. Və bu rəngin arxasında nə gizlənir - bunu yaqın ki, heç Səməd Mənsurun özü də bilirdi.

Səməd Mənsur ən məşhur «Həbsi rəngləri» şeirini 1919-cu ildə yazıb. Həmin dövrdə artıq süqut etmiş Rusiya imperiyasının hər yerində inqilab eforiyası yaşanırdı. Azərbaycan da tufanlı dəniz kimi gəlxalanırdı, cəmiyyət müxtəlif qruplara bölünmüşdü, kimisi xalqın müstəqilliyi üçün əlləşir, kimisi kommunist təbliğatı aparır, kimi də sadəcə bulanqı suda balıq tutmağa, öz şəxsi mənafeyini təmin etməyə çalışırdı.

Müxtəlif partiyalar, silahlı toqquşmalar, mitinqlər, qəzetlər, xoşbəxt gələcəkdən dəm vuran odlu-aloğlu natiqlər, yağlı vədlər, qışqır-bağır-lar... Ancaq maraqlı olan dövrün ictimai-siyasi mənzərəsini təsvir etmək yox, bu ehtiraslı, odlu-aloğlu illərdə Səməd Mənsurun nə düşündüyünə diqqət verməkdir. Səməd Mənsur isə bütün bu hay-küyə əsl Şərq müdrikliyi kimi baxırdı. Zamanın keşmə-keşi, dünyanı dəyişmək istəyənlərin hay-küyləri bu müdrik, ağır insanın gözündə yalnız və yalnız rəng idi. Altında tamən başqa mətləbləri gizlədən rəng.

Uyma, ey dil, xalqda yoxdur
sədaqət, rəngdir,
Məsciddi meyxanə rəng,
eyşü ibadət rəngdir.
Mey rıya, məşuqa gəş,
hüsnü vacəhət rəngdir.
Rəngdir hər dülül matəm,
her məsarət rəngdir,
Anla, ey əbnayı-xilqət,
cümle xilqət rəngdir.

İndi isə bir qədər də əvvəllərə, yeni on doqquzuncu əsrin son onilliyinə və yirminci əsrin illərinə qayıdaq. Səməd Mənsurun hansı şeirlərdə ədəbiyyat ələminə qədəm qoyduğuna diqqət edək.

Həmin dövrlərdə Azərbaycanda mətbuat hələ inkişaf etmədiyinə görə ədəbi qüvvələr əssən mətəmədi olaraq müxtəlif şəxsi evlərdə ədəbi məclislərdə cəmləşirdilər. Azərbaycan, demək olar ki, bütün əyalətlərində təşkil olunan belə məclislərə öz dövrünün məşhur şairləri Seyid Əzim Şirvani, Abbasqulu ağa Bakıxanov, Mirzə Şəfi Vəzəh, Xurşudbanu Nəvəvən rəhbərlik edirdilər. Belə məclislərdə müxtəlif şeirlər oxunur, müzakirə edilir, bədhətan bəytlər deyiləyir, başqa ədəbi məclislərlə yarışmalar həyata keçirilir, məclisin sonunda isə qonaq kimi gələn xanəndəların ifaları dinlənirdi. Bakıda da «Məcməuş-şüara» adlanan belə bir ədəbi məclisi 1880-ci ildə

Məmmədəğa Cürmi təşkil etmişdi. Bu məclisin yaradılmasında o dövrün məşhur və azman Bakı şairləri Ağadadaş Sürəyya, Ağakərim Salik, Mirzə Əbdülxalıq Yusif, Mikayil Seydi, Əbdülxalıq Cənnəti yaxından iştirak etmişdilər.

Səməd Mənsurun da bir şair kimi yetişməsinə, ərsəyə gəlməsinə bu məclisdən kənarda təsəvvür etmək mümkün deyil.

Ey rəhmli canan,
eləmə ülfətə adət,
Nazınla vüqarın verər
ətvarına zinet,
Bihudə gülmüşünmə,
vusalında nə ləzzət?
Six qəlbimi, yansın ciyərini,
qanımı qeynət,
Cövrünlə dəri-sirr-nihənə
məna bəz et!
Naz et mənə, ey sevgili
yarım,
məna nəz et!

Şairin sırf klassik Şərq şeiri üslubunda qələmə aldığı və divan ədəbiyyatından gəlmə ideyaların daşıyıcısı olan «Naz et mənə», «Sən mənim olsan» və s. şeirləri, Füzuliyə təxmis və nəzirələri onu göstərir ki, Səməd Mənsur hələ gənc yaşlarından ustad şairlərin köməyi ilə klassik Şərq poeziyasının bütün incəliklərinə dərinlən uşaqalardı və bu sahədə hələ də ustadlarından da irəli getmişdi. Bundan başqa, qeyd edək ki, Səməd Mənsur dediyimiz dövrdə həm fars, həm də rus dillərini mükəmməl öyrənmişdi.

1905-ci ildə rus çarının imzaladığı «17 oktyabr manifesti» nəticəsində mətbuatda senzura zəifləmişdi və bunun nəticəsində bütün imperiyada olduğu kimi, Bakıda da çoxsaylı mətbu orqanlar dərc edilməyə başlamışdı. Şübhəsiz ki, bu tarixi Azərbaycan mədəniyyəti və ədəbiyyatı üçün də dönüş nöqtəsi hesab etmək olar. «Mol-la Nəsrəddin», «Həyat», «Füyuzat», «Təkamül» və s. milli qəzet-jurnallar Azərbaycan məarifçilik hərəkatının genişlənməsində böyük rol oynamış oldu.

Başqa qələm sahibləri kimi Səməd Mənsur üçün də milli mətbuat geniş ziyalı kütlələriylə əlaqə yaradaraq öz sözünü xalqa çatdırmaq və eyni zamanda istər Azərbaycanın, istərsə də dünyanın aparıcı ədəbi qüvvələrinin əsərləriylə yaxından tanış olmaq üçün bir vasitə idi. Məhz həmin dövrdən başlayaraq şairin yaradıcılığı yeni bir inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdu. Qəzetlərdə aktiv çıxış edir, milli oyanışı təbliğ edirdi.

Yatma daxi göz aç oyan,
gətdi hamu izetimiz,
Yandı vətən cəhl odına
bir oyanmaz millətimiz.

Başqa müləlim oxuyub
oldi bu dünyədə sərvər,
Bizlər isə cəhlə uyub
məhv elədik şani yekser.

İstiqlal nəğməsinə təşnə şair

“Mavi, qırmızı, yaşıllı boyaqlı ələm, Ucalaydı, görə bütün ələm...”

Dərs oxuyub alim olan
görməz dünyada bir zillət,
Dərsə çalış huşla bax,
olsun zail qəflətimiz.

1917-ci ilin inqilabı ilə 1920-ci ilin apreli arasında olan üç il müddətində Bakının düşdüyü vəziyyəti, şəhərdəki qarışıqlığı göz önünə gətirəndə insanı qeyri-müəyyən bir qorxu hissi bürüyür. Bu müddət ərzində Bakıda nələr baş vermişdi, kimlərin içi üzü açılmışdı, kimlərin gizli niyyətləri görünmüşdü. Bütün bu hadisələrə Səməd Mənsurun münasibəti isə çox maraqlı idi. Xalqın düşdüyü bu qarışıq vəziyyəti, anarxiya onu həm həddən artıq kədərləndirir, eyni zamanda acı-acı güldürürdü. O dövrdə baş verən hadisələrin çoxuna diqqət yetirəndə Səməd Mənsurun kinayəli gülüşünün səbəbini anlamıq çətin deyildi. Dünənki qoçular bu gün siyasi partiyalar təşkil edir, dünənki hərbçilər bu gün mitinqlərdə odlu-aloğlu çıxışlar edir, keçmiş qoçrudullar idarəçilik komitələri qurur, məryəsxanlar qəzet nəşri olurlar. Həmi da iddialı, loğva, özündən başqa heç kimi bəyənəməyir. Həminin gözü yuxunda, ali mənsəblərdə.

Tuti, çünki işimiz düşdü belə,
Sən də bu işdə bir az qıl əcələ,
Yaz bu elanımızı, bildir elə,
Nəçə illər çalışıb yığdıq ələ,
İndi mən onları tək-tək satıram,
Gəl-gəl, ay müştəri, məslək satıram...

Yeni yaranmış Azərbaycan Cümhuriyyətinin rəhbərliyi ölkədə müəyyən qədər nizam-intizam yaratmağa çalışsa da, xarici qüvvələrin təsiri güclü olduğundan istədiyinə nail ola bilirdi. 1920-ci ilin əvvəlində artıq bütün düşmənlərinə qalib gəlmiş bolşevik Rusiyanı diqqətini Cənubi Qafqaza, ilk növbədə neft şəhəri olan Bakıya yönəldir və Azərbaycanda sovet hakimiyyəti qurulur. Yeni bolşevik hakimiyyətinin bir-birindən qaribə

görünən siyasi və iqtisadi addımları xalqı daha da heyrləndirir, bütün ömrü sürgünlərdə, çar məhəbbətində keçmiş bu yeni komissarların, icrakomların, ümumiyyətlə, dövlət idarə etmək iqtidarında olmadıqları aşkara çıxırdı. Onlar daha çox öz mənafeələrini düşünür, xalqa isə əhəmiyyət verirdilər.

Səməd Mənsur da bir çox ziyalılarımız kimi bu proseslərə öz münasibətini bildirirdi. Lakin bir çoxlarından fərqli olaraq onun münasibəti daha kəskin, daha cəsarətli idi.

Sanma ki avamdır,
qana bilmez qoca
kendli,
Her bir əməlidir
o qoca kendliyə belli,
Türk işçisi, türk kendlisi,
türk fəhləsi yekser
Kor gözələrinə görsənir
heyvanla bərabər...

Hayat və yaradıcılığının məhz bu mərhələsində Səməd Mənsur şəxsiyyətinin daha bir cəhəti özünü qabarıq bürüzdə verir. Onu həm karlarından fərqləndirən cəhətlərdən biri, bəlkə ən əsası da məhz hədsiz cəsarəti və qorxubilməzliyi idi. Həmin ərzədə dərd etdirdiyi şeirlərin bir çoxunda şair qorxub çəkinmədən həmin dövrün partiya və dövlət xadimlərinə adbaad tənqid atəşinə tutur, onların yarıtmaz işini qamçılayırdı:

O kimdir ki, alov yağır gözündən?
O kimdir ki, mənə çıxır sözündən?
O kimdir ki, qorxar özü-özündən?
Buna cavab verən aşiq var olsun!

Mirzoyandır alov yağır gözündən,
Mırbəşirdir mənə çıxır sözündən,
Qəzənfərdi qorxar özü-özündən,
Söz soran aşığa Allah yar olsun!

Şeirdə adıçəkilən Mırbəşir (Qasimov), Levon (Mirzoyan), Qəzənfər (Musabəyov) sovet Azərbaycanında yüksək partiya rütbələrində çalışan bolşeviklər idi. Səməd Mənsur satirasının belə kəskinləşməsi, əlbəttə ki, əbəsdə deyildi. Yeni siyasi xadimlərin xalqa verdiyi yağlı vədlərin, yer üzündə zəhmətkeş kütlələr üçün əsl cənnət quracaqları barədə söhbətlərin, hakimiyyətin və dövlətin xalqa mənsub olacağı barədə fikirlərin iflasa uğraması və yeni qurulan hökumətin bir çox parametrlərdən baxanda əvvəlkindən də aşağı səviyyəli olması, təbii ki, Səməd Mənsuru hiddətləndirirdi. Müəllif öz qəzəbini bu dəfə simvolik, rəmzi yox, tam açıq və cəsarətlə satırlarında bəyan edirdi.

Var bizim şəhrdə
beş-altı diləvər kişilər,
Fağırın hamıları,
partiya rəhbər kişilər.

Verdilər neftimizi,
puşəmizi, xalçamızı,
Qırıxdılar xalqı də
başdan-başa bərbər kişilər.

Baxanq ağlayaraq,
dinsək əzər ağzımızı,

Bize sərvər kişilər,
özgəyə nökr kişilər...

Səməd Mənsur ixtisasca mühəsib idi. Uzun illər müxtəlif dövlət idarələrində öz ixtisası üzrə çalışmışdı. Elə buna görə də xalq kütlələrinin görə bilmədiyi bir çox məqamları o daha yaxından görür və qələmə salırdı. Ondan tələb olunanları yox, öz əqidəsinin ona dikte etdiklərini yazırdı. Şairi susdurmaq istəyənlər çox olsa da, buna nail ola bilirdilər. Çünki susmaq Səməd Mənsurun təbiətinə deyildi.

Mırbəşir Qasimova...

Ağlarəm gülməli,
əylənməli ətlərindən,
Gülərəm ağlamlı
hələti-kirdərindən.
Sən Məcnun eləmiş
sanki rəyasət eşqi,
Anlaşılmaz iki söz
etdiyi gəftərindən...

Bəli, Səməd Mənsur çar dövründəki eybəcərlikləri necə qamçılayırdısa, sovet dövründə də eyni kəskinliklə sözü-nü deyirdi.

Səməd Mənsur 1927-ci ildə gözəlilmədən vəfat etdi. Bəlkə bu da onun vüqarına, qüruruna, cəsarətinə Allahın bir mərhəmətiydi. İrəlidə otuzuncu illərin repressiyaları gəlirdi. Səməd Mənsur da şübhəsiz ki, ilk olaraq həbsdə edilənlərin, sürgün olunanların arasında olacaqdı. Amma Allah Səməd Mənsurun repressiya tufanına düşməyini, aylıma-yini, sinməyini istəmişdi, onu bütün ömrü boyu yaşadıqı kimi şax, vüqar, əzəmətli bir məqamda bu dünyadan apardı.

Səməd Mənsur dünyaya kişi gəlmiş, kişi kimi yaşadı və sözünü də həmişə qorxu-hürküslü, açıq şəkildə ude dedi. Əqidəsini dəyişmədi, susmadı, bunları öz şəxsiyyətinə siğışdirmədi. Bütün dünyaya rəng dedi. Amma özü başqaları kimi rəngini dəyişmədi, zamanının rənginə düşmədi, bir sözle, rəng olmadı. Əgər rəng olsaydı, onda Səməd Mənsur olmazdı.

P.S.

İstəmə mənşəb, istəmə sərvət,
İstəmə xalqa əmin-aman, rahat,
İstəmə qoşqlar, imarətlər
İstəmə hücrələr, ticarətlər.

Görməyəydim bu qəmlə çöhrələri,
Duymayaydım bu odlu nələri,
Eşidəydım sədəsin aşğarının,
"İrəl" kəlməsinə o nəfərinin.

Mən də bir evdə, bir otaq, palazım,
Bir dolabla kitab, divarda sazım,
Mavi, qırmızı, yaşıllı boyaqlı ələm
Ucalaydı, görə bütün ələm,

Sax alıb mən, ürəkdə nəşəli hal
Bir çalayıdım nəvəyi-istiqlal...

Azad Azərbaycanda istiqlal nəğməsi, istiqlal nəvəsi çalmaq şairin ən böyük arzusu idi. Və bu gün müstəqil Azərbaycanda Səməd Mənsur kimi mübariz şairlərimizin ruhu həmişə başımızdan üstündədir...

İlqar FƏHMİ
AYB-nin katibi, şair-dramaturq

Aşıq Ələsgər ənənələrinin layiqli davamçısı

O, Göyçə aşıq məktəbinin tanınmış nümayəndəsi kimi ulu sənətdə parlaq iz qoymuşdu. Xalq şairi Səməd Vurğun bu söz-söz ustasının sənətkarlığını yüksək dəyərləndirərək onu "Aşıqların sultanı" adlandırmışdı. Bu yazımızı sözlü, nəğməli qəhrəmanı Aşıq Ələsgər.

1874-cü ildə Göyçə mahalının Qaraqoyunlu kəndində dünyaya göz açan Aşıq Ələsgər Əhməd oğlu Rzaevə əslən Tovuz rayonunun Bozalqanlı kəndindəndi.

Gənc ikən atasını itirən Ələsgər dolanışqı ucubadından bir neçə il nökrəklik edirdi. İmkən tapdıqca toy məclislərində iştirak edirdi. Bədhətan şeirlər söyləyir. Yanıqlı səsi-zülmüsi diqqəti çəkirdi. Səz sənətinə marağı onu Dədə Ələsgərin yanına aparır. On ilə yaxın ustad-ələ birlikdə məclislər yola verir. Aşıqanə lirək şeirlər yazır, şaqraq və məlahətli səsi ilə xalqı gürzərinə tərənnüm edir. O, keçən on il ərzində aşıqlıq sənətinə tamən-kəmal yiyələnir. Bunu hiss edən Aşıq Ələsgər ona rüxsət verir. Ələsgər 1895-ci ildən müstəqil aşıqlıq başlayır və el arasında ustad sənətkar kimi tanınır.

Aşıq Ələsgər 1918-ci ildə daşnak ordusunun zabiti Selikovun öldürülməsində günahkar bilinir. Bu səbəbdən qardaşı Məhəmmədə birgə həbsə alınır. Müsavat Partiyası Göyçə təşkilatının köməyi ilə həbsdən qaçırılır. 1920-ci ildə Aşıq Ələsgərin məsləhəti ilə yaşayış yerini dəyişməli olur. 1921-ci ildə sovet ordusu sıralarında banditizmə qarşı mübarizədə iştirak edir. 1932-ci ildə ulularının ocağında – Tovuz rayonunun Bozalqanlı kəndində məskunlaşır.

Azərbaycan aşıqlarının 1928-ci ildə keçirilən I qurultayında iştirak edən Aşıq Ələsgər yüksək ifaçılıq məharətinə görə mükafata layiq görülür. 1938-ci ildə Moskvada keçirilən Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənəti oğuliyundə də uğurla təmsil olunan sənətkar "Şərəf nişanı" ordeni ilə təltif edilir. Daha sonra aşıq Azərbaycan Yazıçılar İttifaqına üzv qəbul olunur.

Ümumiyyətlə, Aşıq Ələsgər 1930-1940-cı illərdə respublikada keçirilən mədəni-kütləvi tədbirlərdə çox fəallıq göstərirdi. Folklorşünas Hüseyn Əliyev 1939-cu ildə "Koroğlu" dastanının bir nüsxə boyunu, xalq dastanlarından bir çoxunu Aşıq Ələsgər dilindən yazıya alıb. Tədqiqatçının xeyrliqəliyi və köməkliyi sayəsində sənətkarın ilk şeirlər kitabı çap olunub. İkinci şeirlər kitabı isə çox sonra, 1979-cu ildə işığı görüb.

Aşıq Ələsgər sənətinin sirrlərini Göyçə, Tovuz, Qazax bölgələrində olanlara gəncə yiyələnir. Həm də yaradıcı aşıq olan sənətkar yüzlərə qoşma və gərayılı müəllifdir. Müəllifin "Kamal", "Nizami", "Aşıq Ələsgər in əməli xanım"la gəncə yiyələnir. "Aşıq Ələsgər Minayə xanımına dəyişməsi" kimi əsərləri bu gün də aşıqlar tərəfindən böyük həvəslə oxunur və rəqəblə qarşılanır. Aşıq Ələsgər xanəndə kimi oxumağı da bacarıb. El şənliklərində çox vaxt dinləyicilərin xahişi ilə muğamlarımızı da ifa edib.

Araşdırmalarda aşıqların sazın konstruksiyasına yeniliklər gətirdiyi də qeyd olunur. Onun sazi 17 pərdəli və 10 simli olub. O zaman sazin 3 zil simi olduğu halda, o, sazinə 1 zil simi də əlavə edib. Əlbəttə, 4 simi eyni anda barməqada birləşdirmək (tutmaq) ifaçıdan böyük ustalığı tələb edirdi. Xalq arasında Aşıq Ələsgərin fəallığı səzsəz ustadlarından ancaq Aşıq Mirzə və Aşıq İslamla müqayisə olunub. O həm də ustadı Dədə Ələsgər ənənələrinin daşıyıcısı və ən böyük təbliğatçısı kimi tanınır.

Sənətkarın ifaçılıq şöhrəti ölkəmizin hüdudlarını aşmış. Tiflis radiousunun 1936-cı ildə ilk verilişlərində, daha sonra Şota Rustavelinin jubileyi və digər mədəni tədbirlərdə Aşıq Ələsgər Aşıq Mirzə cütüyünün parlaq çıxışları böyük alqışlarla qarşılanıb.

Aşıq Ələsgər dövlət tərəfindən daim qayğı hiss edib. Sovet Azərbaycanının rəhbəri Mircəfər Bağirov onu Bakıya dəvət etsə də, o, saz-söz diqqəti Tovuzda yaşamağı üstün bilib. Görkəmli sənətkar 1951-ci ildə, 77 yaşında dünyasını dəyişib.

Səvalin FƏRƏCOV

“Balaca şahzadə” səhnəyə çıxacaq

Fevralın 21-də Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrının Antuan de Sent-Ekzüperinin “Balaca şahzadə” əsərinin motivləri əsasında eniynoldu tamaşanın premyerası olacaq.

Teatrın mətbuat xidmətindən bildirilib ki, beynəlxalq layihə kimi hazırlanan ikhis-səli bu şou-tamaşa ana dilimizdə səslənəcək ilk müzikldir. Səhnə əsəri Antuan de Sent-Ekzüperinin dünyaya məşhur əsərinə fərqli

baxışdır, səhnələşdirəni şair, yazıçı-publisist İqar Fəhmirdir. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Xalq artisti Cənnət Salımo-va, bəstəkarı ABŞ-da yaşa-yan həmyerlimiz, beynəlxalq müsabiqələr laureatı Ruslan Ağababəyev, musiqi rəhbəri Əməkdar artist Vəqif Məstə-nov, rəssamı Məryəm Ələkbərli, xoreoqrafı Rusiyanın Əməkdar incəsənət xadimi, dünya şöhrətli baletmeyster Sergey Qritsay, baletmeysterləri əməkdar artistlər Zakir və Yelena Ağayevlərdir.

Süjet xəttində Balaca şahzadənin müxtəlif planetlərə səyahətləri obrazlı şəkildə təsvir olunur. Tamaşanın qeyri-adi səhnə tərtibatı var. Arxa fonda iri monitorlarda göstərilən animasiyalarla aktyorların və balet artistlərinin sinxron şəkildə canlandığı gözəl ifalar, quraşdırmaları isə Bakı Media Mərkəzinə məxsusdur.

Balaca şahzadə obrazını Musiqili teatrın iki azyaşlı aktyoru – adı Azərbaycanın gənc istedadlarının “Qızıl kitab”ına yazılan, Prezident təqəddüsü Atilla Məmmədov və Rəhif Məmmədov canlandıracaq. Digər rol

doğun və calbedici rəqs hərəkətləri, ifaçıların oyunu ilə ekrandakı hadisələrin möhtəşəm sintezi həm də Musiqili teatrın səhnəsində daha bir yenilikdir. Tamaşanın səhnə qrafika-sı Mehdi Məmmədova, video

ları Ələkbər Əliyev, Şövrət Hüseynov, Əmrar Dadaşov, Nicat Həbibov, Aydın Həsənova, Əli-məmməd Novruzov, Məhərrəm Qurbanov, Hüseyn Əlili, Rauf Babayev, Emil Heydərov və İb-rahim Əlizadə ifa edəcəklər.

Həmişə diri səslər

Verilişləri Komitəsinin fonoteka və videotekaları birbaşa arxivin əsas kompleksləşdirici mənbəyi kimi göstərilmişdi.

Mərkəzi universitetdən aşağıda kiçik bir mağaza var idi. Burada ucuzlaşdırılmış mallarla yanaşı, qiymətli 5 qəpiyə valldan satılırdı. Biz həmin valldan seçib arxivə gətirdik. Bu “ucuzlaşdırılmış mallar mağazası” bir növ arxivin bazasına çevrildi. Bu gün düşünürəm ki, o illərdə topladığımız həmin valldan əsas hissəsi indi arxivin “qızıl fond”unu təşkil edir.

Məlumdur ki, ilk maqnotofon lent yazıları 1947-ci ildən yazılmağa başlayıb. Ona qədər olan rəqə verilişləri, digər tədbirlərin hamısı efirə birbaşa verilib və heç bir yere yazılmırdı. Müxtəlif ifalar, bəstəkar əsərləri isə qrammofon valldan yazılırdı. Tofiq Quliyevin ötən əsrin 50-60-cı illərdəki çox məhsuldar və çox-qun yaradıcılığının əsas tərkib-çəsi, demək olar ki, valldan idi. Sonralar elm və texnikanın sürətlə inkişafı qrammofon valldan istehsalını arxa plana keçirdi.

Bütün başladığımız işlər ilk olduquna görə böyük maraqla qarşılanırdı. Ona görə ki, bunlar 19-cu əsrin ikinci yarısı – 20-ci yüzilliyin əvvəllərində bütün Şərqdə və Avropada məşhur olan Azərbaycanın klassik muğam ustaları Cəbbər Qaryağdıoğlu, Keçəcioğlu Məhəmməd, Məşədi Məhəmməd Fərzəliyev, Məgəd İslam (İslam Abdullayev), Sədiq Bəhbudov (Rəşid Bəhbudov atası), Seyid Şuşinski, Məşədi Zeynal, fədakar qadın xanəndə Mirzə Güllər xanım, Həmid Məlibəyli, Bülbül, Şəkil Ələsgər (Abdullayev)... və baş-qalarının heç vaxt eşitmədiyimiz səsləri idi. Arxivin fondlarında 1902-1914-cü illərdə Avropa-nın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən səsə yazma şirkətləri tərəfindən Azərbaycanın klassik xanəndələrinin səsləri yazıl-mış 1600-ə qədər nadir qrammofon vallları mühafizə edilir.

Bu valldan köçürülməsi, bərpası və elektron variantda siqorta nüsxələrinin hazırlamaqdan ötrü olan uşğın avadanlıqların ol-ması çox vacibdir.

- Arxivdə xalqımızın görkəmli şəxslərinin fondları yadlıb. Ən diqqətçəkən fondlardan hansıların örnək göstərmək olar?

- Doğrudur, arxivimizdə Azərbaycanın müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərmiş görkəmli şəxsiyyətlərinin səsləri qorunur. Bəzilərini sağlığında arxivə dəvət edərək onların səslərini sərbəhsə saxlamaq üçün yazmışıq. Arxivdə Cəfər Cəbbərlinin fondu ayrıca yer tutur. Fondada drama-turğun həyat və yaradıcılığın-dan bəhs edən çoxlu fonosənəd toplanıb. Onlardan biri də görkəmli ədibin anadan olmasının 70 illiyi münasibətilə Moskvada keçirilmiş yubiley gecəsinin materiallarıdır. Dramaturğun anadan olmasının 75 illiyi ilə bağlı fonosənədlər də maraqlıdır. Böyük sənətkarın 60 illik yubileyi münasibətilə türk şairi Nəzim Həkimtin evində keçirilən məclisə çıxışı yazılmış maqnotofon lentində qiymətli sənədlərdəndir.

C.Cəbbərlinin həvəskarı olub. Onun məşhur Azərbaycan xanəndələrinin səsi yazılmış qrammofon valldan ibarət şəxsi fonotekası qiymətli yadigarlardır. C.Qaryağdıoğlu-nun ifasında “Bəyati-kürd”, “Mən-suriyyə”, D.Səfiyarovun ifasında “Mahur”, Keçəcioğlu Məhəmmədin ifasında “Mirzə Hüseyn səgah”, hələ başqa muğam, təsnif və el mahnıları yazılmış valldan onların arasındadır.

1934-cü ildə Moskvada sovet yazıçılarının I Ümumiyyəfə qurultayında olarkən C.Cəbbərlinin SSRİ və bir sıra Avropa xalqlarının dillərində musiqi yazılmış xeyli qrammofon valı alıb gətirmişdi. Onlar da ədibdən əziz xatirə kimi arxivdə saxlanılır.

S.QALIBOĞLU

Azərbaycan Dövlət Səs Yazıları Arxivində 50 min-dən çox fonosənədin qrammofon valldan, video, audio, kompakt kasetləri qorunduğu misilsiz xəzinədir. Onların hamısı xalqımızın müxtəlif sahələrdə həyatı ilə bağlı olan səs yazılardır. Arxivin qurucularından olan, uzun illər bu quruma rəhbərlik etmiş Əməkdar mədəniyyət işçisi Həsənxan Mədlətova həmin günlərə qayıtdı.

- Həsənxan müəllim, artıq yəni əsri arxıda qalmış Dövlət Səs Yazıları Arxivinin yaranmasında yaxından iştirak etmisiniz. O günləri necə xatırlayırsınız?

-1968-ci il idi. Bir gün Tarix Muzeyinin yanında keçərkən “Kadrlar şöbəsi” sözlərini oxudum və hər ehtimala qarşı pən-cərədən otaqda adama “Sizdə iş varmı?” - deyə soruşdum. O, əli ilə mənə işi gəlməyi işarə etdi. İşləri keçdim, o, mənə çoxlu suallar verdi. Deyəsən, cavabları on qanə etmişdi. Uzun fasilədən sonra dedi: “Yoldaş, sən bizə lazımsan. Sənədlərin səhəf gətir”.

Sən demə, bu, istefada olan polkovnik Əli Bəylizadə idi. İki gündən sonra sənədlərimi gətirib təqdim etdim və yeni iş yeri barədə geniş bilgi aldım. Öyrəndim ki, Azərbaycan SSR Arxiv İdarəsinin tabeliyində Dövlət Səs Yazıları Arxivini yaradırlar. Beləliklə, kiçik elmi işçi vəzifəsinə qəbul olundum. 2-3 nəfər işçi idi. Direktor təyin edilməmişdi (bir müddət sonra Dövlət Arxiv İdarəsinin əməkdaşı Gültəkin Sultanova direktor təyin edildi), arxiv sənədləri və texniki baza yox idi.

Arxiv təşkil olunana qədər biz müvəqqəti olaraq Mərkəzi Dövlət Tarix Arxivində işləməli olduq. Tarix arxivini köçürdükdən sonra bizim arxivin onun yerində, yeni Tarix Muzeyinin arxa küçəsindən birinci mərtə-bəsinə yerləşdirilməsi qərar alındı. Bura 5 otaq və dəhlizdən

ibarət hümdür, təmirsiz bir yer idi. Beləliklə, 1968-ci ilin aprel ayında Dövlət Səs Yazıları Arxi-vi yaradıldı.

- Arxivin qurulmasında ilk olaraq nədən başladınız?

- Əslində, hər şeyi sıfırdan başlamaq idi. Öncə arxivin sənəd bazasını yaratmalı idik. Ən vacib fəaliyyətimiz isə səs yazılarını saxlamaq ehtimalı olan ayrı-ayrı vətəndaşların, kolleksiyaçıların yaşayış və iş yerlərini müəyyənləşdirməli, götürüb məqsədlərini onlara ələ izah etməliydik ki, saxladıkları sənədləri arxivə versinlər. Hər gün tapdığımız bir lent yazısı, yaxud qrammofon valı arxivdə az qala bir hadisəyə çevrilirdi.

Arxivdə belə bir qayda qoyulmuşdu: hamı səhər işə gəlir, qeyd edildikdən sonra hər kəs ötdən gündən yarımqı qalmış işinin ardınca gedir, yaxud da uşğın təfəvütlərlə, ya da yeni-yeni adamlarla görüşə yola-nırlar. İş gününün sonunda müdirin yanında toplaşaraq gün ərzində yerinə yetirdikləri işlər barədə hesabat verirdilər. Arxivə ilk sənədlər gətirildi. Az bir zamanda xeyli uğurlar əldə edildi. Xüsusən, Bakı kənd-lərindən əldə etdiyimiz nadir qrammofon valldan çoxluq təşkil edirdi. Arxiv yaradılarkən Azərbaycan Radio və Televiziya

Sənət haqqında yazılanlar, sənətsünas fikirləri...

Aməkdar incəsənət xadimi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Ziyadxan Əliyevin 70 illik yubileyi münasibətilə “Sənətsünas təleyi” kitabı çapdan çıxb.

“Letterpress” nəşriyyatı evində çap olunan kitab sənətsünasın müxtəlif illərdə qəzet və jurnallarda çap olunmuş məqalələrini, sənət haqqında fikirləri daxil edilib. Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru A.Xəlilovun redaktor olduğu kitab “Keçmişə salam”, “Bir əsərin tarixçəsi”, “Müasirlərimiz” və “Düşüncə quraması” bölmələrindən ibarətdir.

Ziyadxan Əliyev 1974-cü ildə Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbini fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Sonra İ.Y.Repin adına Sankt-Peterburq Rəngkarlıq, Heykəltəraşlıq və Memarlıq İnstitutunun Sənətsünaslıq fakültəsində (1976-1982) təhsil alıb. 1980-ci ildən 1993-cü ilədək Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində əvvəlcə elmi işçi, sonra Qərbi Avropa və rus incəsənəti şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışıb. Sənətsünasın təşəbbüsü və axtarış-ların nəticəsində 1989-cu ildə muzeydə ilk dəfə xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı

rəssamların əsərlərindən ibarət “Əzizim Vətən yaxşı...” adlı sərgi təşkil olunub.

Sənətsünas 1984-cü ildən Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvüdür. İttifaqın Təqvid və sənətsünaslıq bölməsinin sədri kimi milli incəsənətimizi fəal şəkildə təbliğ edir. 20-dən çox monoqrafiyanın, yüzlərlə elmi-publisistik məqalənin müəllifidir. Yaradıcılığının öyrənilməsinə ömrünün 30 ilini həsr etdiyi Xalq rəssamı Səltar Bəhlulzadə haqqında “Sənətin Məcnunu” kitabı xüsusi qeyd edilməlidir.

Ziyadxan Əliyevin gənc sənətsünasların yetişməsinə mühüm xidmətləri var. Uzun müddət

Azərbaycan Dövlət Pedagoji Universitetində, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində incəsənət tarixi fənnindən dərş deyan Ziyadxan Əliyev hazırda Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasında çalışır.

Xatirə təqvim

29-31 yanvar

Azərbaycan

29 yanvar 1926 – Sirk ustası, jonqlor, illüzionist, Xalq artisti Xosrov Abdulla oğlu Abdullayev (1926 – 31.3.1980) Şamaxıda anadan olub. “Uşaqlığın son gecəsi”, “O qızı tapın” və s. filmlərdə çəkilib.

29 yanvar 1927 – Balerina, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti Leyla Məhəd qızı Vəkilova (1927 – 20.2.1999) anadan olub. Opera və Balet Teatrının aparıcı balet aktrisası olub. 1953-cü ildən Bakı Xoreoqrafiya Məktəbində dərş deyib, bu tədris ocağına rəhbərlik edib.

30 yanvar 1920 – Kinooperator Teyyub Axundov (1920 – 3.12.1991) anadan olub. “Onu bağışlamaq olarmı?”, “Dağlarda döyüş”, “Tütək səsi” və s. filmlərin operatorudur.

30 yanvar 1936 – Əməkdar elm xadimi, ədəbiyyatşünas Araz Məmməd Arif oğlu Dadaşzadə (1936 – 4.11.1990) anadan olub.

30 yanvar 1948 – Xalq artisti, vokal sənətimizin tanınmış nümayəndələrindən olan Elxan Yəhya oğlu Əhədzadə (1948 – 8.10.2010) Bakıda doğulub.

31 yanvar 1879 – Şatirik şair Səməd Mənsur (Səməd Hacı Əhməd oğlu Kazımov; 1879 – 3.1.1927) Bakının Əmircan kəndində doğulub. “Molla Nəsrəddin”, “Şeyrur” və s. jurnallarda əsərləri dərc edilib. “Səfa” cəmiyyətinin nazirindəki tədris üçün pyeslər yazıb, tərcümələr edib.

31 yanvar 1884 – Görkəmli ictimai-siyasi xadim, yazıçı-publisist Məhəmməd Əmin Hacı Molla Ələkbər oğlu Rəsulzadə (1884 – 6.3.1955) Bakının Novxanı kəndində doğulub. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin (1918-1920) banisi, Cümhuriyyətin süqutundan sonra Avropada, Türkiyədə Azərbaycan müəhacirətinə rəhbərlik edib, jurnal və qəzetlər nəşr edib. “Əsrimizin Sayəvuşu”, “Çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatı”, “Çağdaş Azərbaycan tarixi” və s. əsərlərin müəllifidir. Məzarı Ankaradadır.

31 yanvar 1903 – Əməkdar rəssam, tanınmış boyakar və qrafik Ələkbər Ələsgər oğlu Rzaquliyev (1903 – 31.1.1974) Bakıda anadan olub. “Köhnə Bakı” silsiləsi, “M.Ə.Sabir”, “Caybəcəran-lər” və s. linoqraflarının müəllifidir. 30-50-ci illərdə repressiya-ya məruz qalıb.

31 yanvar 1915 – Xalq artisti Vera Karlovna Şirye (1915-2003) anadan olub. Uzun illər Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında çalışıb.

31 yanvar 1924 – Şair, Əməkdar incəsənət xadimi Əli Tuda (Əli Əliqulu oğlu Cavadzadə; 1924 – 26.2.1996) Bakıda anadan olub.

31 yanvar 1963 – SSRİ Xalq artisti Ələsgər Hacıqadı oğlu Ələkbərov (26.3.1910 – 1963) vəfat edib. Teatr tamaşalarının (“Vaqif”, “Otello” və s.), kinoda (“Fətəli xan”, “Qara daşlar”, “Uzaq sahillərdə”, “Böyük dayaq”) unudulmaz obrazlar yaradıb.

Dünya

29 yanvar 1860 – Rus yazıçısı və dramaturqu Anton Pavlovici Çexov (1860 – 1904) anadan olub. Əsərləri: “Qağay”, “Albalı bağı”, “Vanya dayr”, “Üç baci” (pyes), “6 nömrəli palata”, “Müjki-lər” (povest), “Büqələmün”, “Qıllıfı adam” (hekayə) və s.

29 yanvar 1866 – Fransız yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1915) laureatı Romen Rollan (Romain Rolland; 1866 – 30.12.1944) anadan olub. Əsərləri: “Jan-Kristof”, “10 kitabdan ibarət roman”, “Canavarlar”, “İdrakin təntənəsi”, “Danton” pyesləri və s.

30 yanvar 1923 – Kinorejissor, SSRİ Xalq artisti Leonid Qayday (1923 – 19.11.1993) anadan olub. Populyar sovet kinoko-mediyalarının (“İməliyyatı”, “Qafqaz əsiri”, “Brilyantları”, “İvan Vasilyevic pəşəsinə dəyişir”, “Sportoto-82” və s.) müəllifidir.

30 yanvar 1928 – Amerika blüz musiqisinin tanınmış sima-larından olan müğənni Rut Braun (Ruth Brown; 1928-2006) anadan olub.

31 yanvar 1797 – Avstriya bəstəkarı Frans Şubert (Franz Peter Schubert; 1797-1828) anadan olub. Musiqidə romantizmin banilərindən biridir. “Alfonso və Estrella” operası, 9 simfoniya, mahnı və romansların müəllifidir.

31 yanvar 1921 – Amerika opera müğənnisi, aktyor Mario Lanza (Mario Lanza – əsl adı Alfredo Arnoldo Cocozza; 1921-1959) anadan olub.

31 yanvar 1924 – Gürcü kinorejissoru, SSRİ Xalq artisti Təngiz Abuladze (1924-1994) anadan olub. Filmləri: “Mən, nənəm, liko və liların”, “Yalvaş”, “Arzu ağacı”, “Tövbə” və s.

Hazırladı: Vüqar ORXAN

AFİŞA		30 yanvar – 1 fevral
Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrı (Nizami küç. 95)		
30 yanvar	U.Hacıbəyli - “O olmasın, bu olsun” (operetta)	19.00
Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı (Füzuli meydanı 1)		
1 fevral	Elçin - “Cəhennəm sakinləri”	19.00
Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrı (Zərifə Əliyeva küç. 8)		
1 fevral	E.Sabitqulu, V.Kolmanovski - “Bir dəfə Bağdadda” (rus dilində)	12.00 19.00
Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrı (Nizami küç. 72)		
30 yanvar	Ərəb xalq nağılı “Ələddinin səhri qrağı” (12.00, 14.00, 16.00)	
31 yanvar	M.F.Axundzadə - “Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah”	12.00 14.00
Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrı (Xaqani küç. 7)		
30-31 yanvar	V.Neverov - “Düymək”	12.00
1 fevral	N.Nekrasov - “Peterburq salamçısı”	19.00
Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrı (Neftçilər pr. 36)		
30 yanvar	C.Barri - “Piter Pen” (12.00, 14.00, 16.00)	
	C.Rodari - “Çipolino” (rus dilində)	18.00
31 yanvar	S.Y.Marşak - “Pişiyin evi” (12.00, 14.00, 16.00)	
	Rus xalq nağılı - “Qoğal” (rus dilində)	18.00
1 fevral	J.Barri - “Piter Pen” (12.00, 14.00)	
	Azərbaycan xalq nağılı - “Səngülüm, Məngülüm”	16.00
Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyası (İstiqlaliyyət küç. 2)		
1 fevral	“Gəncliyə təhna” Gənclər gününə həsr olunmuş musiqi festivalının açılışı. U.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri Dirijor - Mustafa Mehmandarov; solist - Nəriman Rzaşeyva (piano)	19.00

Türk dünyasının öncülləri

Noqay çölünün hüzünlü səsi — şairə Kadriyə Temirbulatova

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY-un iki ilidir həyata keçirilən "Türk dünyasının öncülləri" layihəsinin növbəti, sayca 11-ci konfransı XX əsrdə noqay türklərinin yetişdirdiyi ən mühüm şəxsiyyətlərdən biri – şairə Kadriyə Temirbulatovanın (1948-1978) 70 illik yubileyinə həsr edilmişdi.

Yanvarın 24-də TÜRKSOY-un qərargahında düzenlenen tədbirə Tacikistanın Ankaradakı səfiri Mahmədali Raciyyəv, İstanbul İstinye Universiteti Siyasət elmləri şöbəsinin müdiri İsmayıl Safi, Əhməd Yəsəvi Universitetinin Himayəçiliq şurasının rəhbəri Musa Yildiz, Qazaxıstanın Dilek Ergönec, noqay türklərinin nümayəndələri və diaspor təmsilçiləri qatılmışdı.

TÜRKSOY-un baş katibi Düsen Kaseinov açılış nitqində artıq 2017-ci ildən Türk dünyasının

İstinye Universiteti Siyasət elmləri şöbəsinin müdiri İsmayıl Safi 25 illik fəaliyyətini arxada qoyan TÜRKSOY-un zəngin ümumdünya mədəniyyətini dünyaya tanımaq missiyasını yüksək dəyərləndirdi. O, noqayların məşhur şairinə həsr edilmiş bu tədbirə görə TÜRKSOY-a təşəkkürünü bildirdi.

Noqay Türkləri Mədəniyyət və Həmrəylik Dərnəyinin rəhbəri Məhərrəm Yılmaz çıxışında Kadriyə Temirbulatovanın noqayların mədəni və ədəbi irsinin inkişafına istedadlardan biri olduğunu vurğuladı.

Professor Dilek Ergönec, Dağıstanda noqay dilində nəşr edilən "Şöl davısı" qəzetinin baş redaktoru Elmira Kojayeva da Kadriyə Temirbulatovanın həyatı, əsərləri və noqay ədəbiyyatına qazandırdığı nailiyyətlərdən söz açdı.

Sonra şairənin həyat və yaradıcılığında bəhs edən sənədi film nümayiş olundu.

Tədbirin bədii hissəsində əvvəlcə gənc noqay şairi Ayzanat Kamaldinova Kadriyə Temirbulatovanın şeirlərini oxudu. Noqay sənətkarları Arslanbek Sultanbekov və İslam Satırov milli mahnıları səsləndirdilər, Zehra Ergin isə noqay rəqslərini ifa etdi.

Tədbirin sonunda Düsen Kaseinov İsmayıl Safi, Musa Yildiz və Arslanbek Sultanbekova

TÜRKSOY-un 25-ci il xatirə medalını, iştirakçılara isə plaket təqdim etdi.

Qeyd edək ki, Kadriyə Temirbulatova 1948-ci ildə Dağıstanın Noqay rayonunun Terekli-Məktəb kəndində anadan olub. Moskvada M.Qorki adına Ədəbiyyat İnstitutunu bitirib. 1970-ci ildə ana dilində "Dağlar düzənliklərdən başlayır" adlı ilk kitabı çapdan çıxıb. Sonrakı illərdə daha bir neçə kitabı, həmçinin rus dilində şeir toplusları işıq üzü görüb. 1975-ci ildə Moskvada çap olunan "Aydın təbəssümü" kitabı Dağıstanın Lenin komsomolu müzakifəsinə layiq görülüb. Cəmi otuz il ömür sürən K. Temirbulatova M. Lermontov, V. Mayakovski, N. Hikmət və başqa şairlərin şeirlərini noqay dilinə tərcümə edib.

Mehpare SULTANOVA
Ankara

Ölkəmiz Əbu-Dabidə beynəlxalq festivalda təmsil olunub

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin paytaxtı Əbu-Dabi şəhərində 40-a yaxın ölkənin iştirakı ilə keçirilən Şeyx Zayed İrsi Beynəlxalq Festivalında ölkəmiz də təmsil olunub.

Azərbaycan pavilyonunda ölkəmizin istehsalı olan sərinləşdirici içkilər, çaylar, konservləşdirilmiş ərzaq məhsulları, mürəbbələr, quru meyvələr və çərəzlər, turizm xidmətlərinin satışı həyata keçirilib.

Ölkəmiz festivalın mədəni hissəsində də fəal təmsil olunub. Elşən Sadıxovun rəhbərlik etdiyi "Səma" rəqs qrupu iki həftə boyunca festivalın əsas səhnəsində, həmçinin Azərbaycan pavilyonu qarşısında milli rəqslərini ifa edib. Tədbir çərçivəsində təşkil edilən mədəni paradlarda pavilyonumuzun iştirakçıları milli geyimlərdə Azərbaycanın dövlət bayrağını bütün festival ərazisində gəzdirərək, ziyarətçilərlə şəkillər çəkib, ölkəmiz barədə məlumat veriblər.

Festivalın təşkilatçısı olan Xəlifə Fondu ilə six əməkdaşlıq əlaqələri qurmuş Azərbaycan səfirliyi gələn il festivalda ölkəmiz üçün daha əlverişli şərtlərin və yerin ayrılması barədə razılıq əldə edib.

Rəssam soydaşımızın əsərləri

Ukraynada nəşr edilən kataloqda

Ukraynada tanınmış rəssamların əsərlərindən ibarət kitab-kataloq nəşr edilib. Kitabda soydaşımız, azərbaycanlı rəssam Əşgər Cavadovun da əsərləri yer alıb. Ümumilikdə kataloqda Ukrayna, Belorus, Litva və Azərbaycanlı olan rəssamların əsərləri çap edilib.

Kitab-kataloqun təqdimatında çıxış edən Ə. Cavadov bildirib ki, bu cür kataloqların nəşri gənclərin rəssamlıq sənətinə marağını artırır. Eyni zamanda, onlar müxtəlif xalqların mədəniyyəti ilə yaxından tanış olurlar. O, kataloqda yer alan əsərlərinə Azərbaycanın gözəl güşələrinin də əks olunduğunu vurğulayıb.

Tacik ustaların əl işləri Bakıda

Bakıda Tacikistanın Azərbaycandakı səfirliyinin təşəbbüsü ilə tacik ustaların unikal əl işləri təqdim olunub. Tədbir 2019-2021-ci illərin Tacikistanda kənd təsərrüfatı, turizm və xalq sənəti illəri elan olunması münasibətilə təşkil edilib.

Tacikistan səfirliyindən verilən məlumata görə, tədbir çərçivəsində tikış, toxuculuq, yaşıq üzərində naşıqlar, parça və yaşıq üzərində eskizlərin təsviri olan əl işləri təqdim edilib.

Bakıda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri, yerli sənətkarlar, həmçinin Azərbaycanda yaşayan Tacikistan vətəndaşları tacik sənətkarların əl işləri ilə tanış olublar.

Tacik xalq musiqisinin sədaları altında milli geyim nümunələri də nümayiş etdirilib.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Moskva pr. 1D,
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-57-72 (redaktor)
530-34-38 (məsul katib)
430-16-79 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279

İndeks: 0187

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılaraq sahifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.
Tiraj: 5245
Sifariş: 367
Buraxılışa məsul: Fərid Yünisli
Yazılarda faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

İki "Lenin" ə 140 min funt-sterling verilib

Sovet dövlətinin qurucusu Vladimir İliç Leninin 1987-ci ildə amerikalı rəssam Endi Uorhol tərəfindən çəkilmiş iki portret Londonun "Phillips" hərracında müvafiq olaraq 81 və 60 min funt-sterlingə satılıb.

Satış evinin saytında yerləşdirilən məlumata görə, "Qırmızı Lenin" və "Lenin" adlı əsərlər ilkin qiymətləndirilən məbləğdən xeyli baha satılıb. Leninin hər iki portretini rəssam ölmündən bir qədər əvvəl çəkib.

Bundan əlavə, Endi Uorholun "Beethoven" (1987) və "Səbəbsiz üsyankar" (1985) rəsmlər əsərləri də öz alıcısını tapıb.

Satış evində həmçinin Pablo Pikasso, Anri Mattiss, Denim Hərst və Benksinin əsərləri də nümayiş edilib. Hərracda satılan ən bahalı lot isə yaponiyalı rəssam Yayoi Kusamanın 10 rəngli applikasiyasından ibarət dəsti olub. Alıcı ona 200 min funt-sterling ödəyib.

Mövlana muzeyində II Bayazidin çəkirdiyi bəzəkler tapılıb

Cəlaləddin Rumi türbəsinin yerləşdiyi Konya şəhərindəki Mövlana muzeyində davam edən təmir-bərpa işlərində Osmanlı padşahı II Bayazidin çəkirdiyi qələmlər işi, naxış və bəzəklər aşkar edilib.

Minlərlə yerli və ecnəbi turistin ziyarət etdiyi muzeydə Mövlananın məftun olduğu Qübbə-i Hadrani (Yaşıl qübbə) daxil məkan qələmlə çəkilmiş bəzəklər, naxış və xətlərdən ibarətdir.

Tapılan bəzəklerin təqribən beş yüz il yaşı olduğu bildirilir. Ortaya çıxan belə gözoxşayan bəzəklər bərpa işlərinin başa çatma prosesini ləngidir. Muzeyin ən çox diqqətçəkən hissəsindən olan qübbənin daxil məkanında bərpa işləri həssas şəkildə davam etdirilir. Bərpa işlərinin mart ayında başa çatdırılması planlaşdırılır.

SƏBİNƏ

Yeni filmin qala-gecəsi

"Kişi ol" filminin qala-gecəsi keçirilib. Filmin qəhrəmanı bir biznesmen tərəfindən təhdid olunan tanınmış jurnalistdir.

Ekran əsərinin ssenari müəllifi və rejissoru Vəli Əhmədov, quruluşçu operatoru Əhməd Barasov, quruluşçu rəssamı isə İlqar Qurbanovdur. Filmdə xalq artistləri Həmidə Əmərova və Qurban İsmayilov kimi tanınmış simalar da rol alıb.

Təqdimatda çıxış edənlər filmin beynəlxalq müsabiqələrə çıxarılacaq səviyyədə olduğunu vurğulayıblar.

Film yanvarın 26-dan "Park Cinema" kinoteatrlarında nümayiş olunur.

"Oskar" arafəsində daha bir təqdimat

Los-Ancelesdə ABŞ Kinokritiklərinin Gildiyası mükafatlarının Screen Actors Guild Award, SAGI 25-ci təqdimat mərasimi keçirilib.

Gildiyası tərəfindən ötən ilin ən yaxşı aktyorlarının adlarının elan edilməsi "Oskar" arafəsində növbəti məşq sayılır.

Bu mükafatı qazanan aktyorlar ekrən hallarda "Oskar" heykəlciklərinə də sahib olurlar.

Mükafatın "Bədi filmdə ən yaxşı aktyor heyəti" nominasiyası "Qara qabır" filminə təqdim edilib. "Ən yaxşı aktyor" nominasiyasının qalibi Rami Malek olub. O, əfsanəvi müğənni Fredi Merkurinin həyat və yaradıcılığında bəhs edən "Bohem rapsodiya" filmində baş rol ilə böyük mükafata layiq görülüb. "Ən yaxşı aktrisa" nominasiyası üzrə "Həyat yoldaşı" filmindəki roluna görə Glenn Klouz seçilib.

Deniel Kreyq yenidən Ceyms Bond rolunda tamaşaçılarla görüşə gəlir

Britaniyalı yazıçı Yan Fleminqin qəhrəmanı olan Ceyms Bond müasir günümüzdə ən çox filmlərdən tanınan və sevilən obrazlardan biridir. "Bondiana" filmlər silsiləsindən 1962-ci ildən bəri 23 film çəkilib.

Ceyms Bond həvəskarları növbəti filmə bu ilin sonlarında tanış olmaq imkanı qazanacaqlar. Baş qəhrəmanı yenə sevilən aktyor Deniel Kreyq canlandıracaq. 50 yaşlı aktyor sonuncu dəfə 2015-ci ildə "Agent 007: Spekt"r-də qətlən zaman dizlərindən zədə aldığından rolunu yarımcı qoymuşdu. O, bir daha bu filmə çəkilməyəcəyini desə də, onu yenidən razı sala biliblər. Bunun üçün aktyora 50 milyon sterling təklif olunub. Hazırda çəkilişləri davam edən film 2019-cu ilin noyabr ayında ekranlara çıxacaq.

Qeyd edək ki, indiyədək Ceyms Bond rolunu 6 aktyor oynayıb: Şon Konneri (1962-1967, 1971), Corc Leyzenbi (1969), Roder Mur (1973-1985), Timoti Dalton (1987-1989), Pirs Brosnan (1995-2002) və Deniel Kreyq (2006-2019).

LALƏ

Məşhur filmlərin musiqi müəllifi vəfat edib

Fransız bəstəkar, pianoçu və müğənni Mişel Ləqran ömrünün 87-ci ilində dünyasını dəyişib.

Bəstəkar yarıməsrlilik karyerası ərzində çoxsaylı filmlərin musiqi müəllifi kimi tanınır. O, "Şərbur çətiləri", "Tomas Kraunun firlişdiyi" filmlərinə yazdığı musiqi ilə məşhurdur.

M. Ləqran üç "Oskar", beş "Qremmi" və bir "Qızıl qlobus" mükafatına layiq görülüb.